

KARTY KURSÓW SPECJALNOŚCI STUDIA STACJONARNE
PIERWSZEGO STOPNIA MATEMATYKA

OD ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021
MATEMATYKA (NAUCZYCIELSKA)

Spis treści

CZĘŚĆ A	3
Semestr III	4
Specyfika myślenia matematycznego młodszych uczniów	4
Matematyka szkolna a matematyka wyższa 1	8
Zaawansowane narzędzia arkusza kalkulacyjnego Excel.....	14
Semestr IV	17
Dydaktyka matematyki 1	17
Heurystyczne metody rozwiązywania zadań matematycznych.....	22
Semestr V	26
Nowoczesne techniki w nauczaniu.....	26
Dydaktyka matematyki 2.....	31
Ćwiczenia praktyczne w szkole podstawowej z zakresu dydaktyki matematyki	36
Semestr VI.....	46
Badania z zakresu dydaktyki matematyki	46
Uczeń w świetle egzaminu ósmoklasisty	51
Praktyka 2 (praktyka zawodowa pedagogiczna w szkole podstawowej z zakresu matematyki)	55
CZĘŚĆ B	60
Wprowadzenie do psychologii	61
Podstawy psychologii rozwojowej dla nauczycieli	65
Podstawy psychologii klinicznej dla nauczycieli	69
Wprowadzenie do pedagogiki	72
Nauczyciel w systemie oświaty - organizacja pracy szkoły z elementami prawa oświatowego.....	76
Diagnoza edukacyjna.....	82
Uczeń ze specjalnymi potrzebami w systemie oświaty w zakresie matematyki	88
Praktyka psychologiczno-pedagogiczna.....	92
Dydaktyka ogólna.....	97
Emisja głosu	107
Pierwsza pomoc przedmedyczna.....	112

CZĘŚĆ A

PRZEDMIOTY PROWADZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW IM

Semestr III

Specyfika myślenia matematycznego młodszych uczniów

Nazwa	Specyfika myślenia matematycznego młodszych uczniów szkoły podstawowej
Nazwa w j. ang.	The specificity of mathematical thinking of students at the first Level

Koordynator	dr Bożena Rożek	Zespół dydaktyczny
		Katedra Edukacji Matematycznej
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia w ramach danego przedmiotu jest: zapoznanie studentów ze specyfiką myślenia matematycznego uczniów szkoły podstawowej, a w szczególności wykorzystanie tej wiedzy przez studentów w nauczaniu matematyki.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Zna podstawową wiedzę psychologiczno-dydaktyczną na temat drogi rozwoju pojęć matematycznych u uczniów w danym wieku.	D.1.W4, D.1.W6
	W02. Zna podstawę programową nauczania matematyki w klasach I-III szkoły podstawowej, przykłady programów i planów nauczania oraz wynikające z tych dokumentów implikacje dla nauczania w klasach IV-VIII szkoły podstawowej.	D.1.W2
	W03. Zna przykłady matematycznych zagadnień realizowanych w klasach I-III a kontynuowanych w klasach IV-VIII szkoły podstawowej wraz z ich dydaktyczną koncepcją nauczania.	D.1.W3, D.1.W4
	W04. Zna przykłady badań dydaktycznych ukazujące specyfikę kształtowania się wybranych pojęć u dzieci w różnym wieku.	D.1.W6, D.1.W7, D.1.W10, D.1.W12

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01 Potrafi w dydaktycznym opracowaniu zagadnień matematycznych uwzględnić wiedzę związaną z kształtowaniem pojęć na niższym etapie edukacyjnym. U02 Wykorzystuje środki dydaktyczne w przewyżczeniu trudności w uczeniu się matematyki nagromadzonych w początkowych latach nauki szkolnej. U03 Potrafi zaplanować i przeprowadzić próbki badań dydaktycznych służące podnoszeniu jakości wyników nauczania	D.1.U1, D.1.U3 D.1.U4, D.1.U7, D.1.U10 D.1.U5, D.1.U11

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania. Potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy. K02 Rozumie konieczność systematycznej pracy oraz potrafi pracować zespołowo.	D.1.K1, D.1.K3, D.1.K7 D.1.K5

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	5	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Na ćwiczeniach aktywizujące metody nauczania, w tym dyskusja, praca w grupach, omawianie prac pisemnych studentów. Opracowywanie pomocy dydaktycznych.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X	X				
W03								X					
W04								X	X				
U01								X	X				
U02						X	X	X					
U03						X	X	X					
K01								X					
K02								X					

Kryteria oceny	Zaliczenie kursu uwzględnia zarówno udział studenta w pracy na zajęciach (dyskusje, rozwiązywanie zadań) jak i realizację projektu/referatu.

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów – do wyboru przez prowadzącego zajęcia)

1. Przykłady psychologicznych teorii kształtowania się pojęć w odniesieniu do pojęć matematycznych.
2. Metodologia badań dydaktycznych. Przykłady badań dydaktycznych dotyczące kształtowania się pojęć matematycznych u dzieci w różnym wieku.
3. Kształtowanie się u dzieci stałości pojęć matematycznych. Dojrzałość szkolna w zakresie uczenia się matematyki.
4. Rola manipulacji materiałem konkretnym w kształtowaniu pojęć matematycznych.
5. Rozwój pojęcia liczby u dzieci. Stałość ilości nieciągłych przy obserwowanych zmianach.
6. Rozwój pojęć geometrycznych. Poziomy rozumienia pojęć geometrycznych.

Wykaz literatury podstawowej

- M. Dąbrowski, *Pozwólmy dzieciom myśleć. O umiejętnościach matematycznych polskich trzecioklasistów*, Centralna Komisja Egzaminacyjna, Warszawa 2007
- E. Gruszczyk-Kolczyńska, *Nauczycielska diagnoza edukacji matematycznej dzieci*, Nowa Era, Warszawa, 2013
- E. Gruszczyk-Kolczyńska (red.), *Edukacja matematyczna w klasie I*, CEBP 24.12 Sp. z o. o., Kraków, 2014
- A. Kalinowska, *Pozwólmy dzieciom działać. Mity i fakty o rozwijaniu myślenia matematycznego*, Centralna Komisja Egzaminacyjna, Warszawa, 2010
- B. Rożek, E. Urbańska, *Klubik Małego Matematyka. Rozwijanie aktywności matematycznych uczniów I etapu edukacyjnego*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2013, s. 125
- B. Rożek, *On formal and informal notation of calculation during the early learning of arithmetic by young students*, *Didactica Mathematicae* 38 (2016), 149-174
- Z. Semadeni (red.), *Matematyczna edukacja wczesnoszkolna. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce, 2015

Wykaz literatury uzupełniającej

Wybrane artykuły związane ze specyfiką myślenia matematycznego uczniów na różnych etapach kształcenia dostarczane słuchaczom w trakcie zajęć.

Wybrane, z aktualnie obowiązujących, serie podręczników do matematyki dla szkoły podstawowej.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	5
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Matematyka szkolna a matematyka wyższa 1

Nazwa	Matematyka szkolna a matematyka wyższa 1
Nazwa w j. ang.	School Mathematics vs. Higher Mathematics 1

Koordynator	dr Magdalena Lampa-Baczyńska	Zespół dydaktyczny
		dr Magdalena Lampa-Baczyńska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem tego przedmiotu jest ukazanie matematyki nauczanej w szkołach na tle matematyki wyższej. Cel ten w szczególności oznacza:

- analizę wzajemnych relacji (różnic metodologicznych i analogii merytorycznych) pomiędzy matematyką nauczaną w szkołach, a wybranymi działami matematyki wyższej;
- usystematyzowanie wiedzy studentów oraz pogłębienie ich wiadomości i umiejętności z tych działów matematyki wyższej, które zawierają postawy matematyki;
- kształtowanie u studentów postawy sprzyjającej pogłębieniu swojej wiedzy metodycznej i merytorycznej oraz doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 Zna pojęcia pierwotne i aksjomaty oraz zna definicje pojęć, które są rozważane a nie są definiowane na odpowiednich etapach edukacyjnych w szkole.	D.1.W1
	W02 Ma wiedzę z zagadnień arytmetycznych geometrycznych oraz z analizy matematycznej w zakresie matematyki wyższej, zna związki tych zagadnień teoretycznych z odpowiednimi działami matematyki szkolnej	D.1.W1
	W03 Wie, że matematyczne pojęcia i matematyczne twierdzenia kształtują się w szkolnym nauczaniu etapami: od intuicyjnego rozumienia pojęcia poprzez opis definicyjny do definicji formalnej.	D.1.W1
	W04 Zna miejsce wprowadzanych w szkole pojęć i twierdzeń w matematycznej teorii.	D.1.W1
	W05 Wie, że proces uzasadniania i argumentowania jest istotnym elementem nauki formalnego dowodzenia twierdzenia. Zna różnicę między dowodem a uzasadnieniem i argumentacją.	D.1.W1

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01 Umie zilustrować na przykładach proces kształtowania danego pojęcia matematycznego.	D.1U3
	U02 Umie wyjaśnić, jak uczeń na danym poziomie edukacyjnym rozumie konkretne pojęcie matematyczne, a jak to pojęcie rozumie się w teorii matematycznej.	D.1U5
	U03 Umie odczytać i zinterpretować wybrane podręcznikowe koncepcje wprowadzania danego pojęcia lub twierdzenia.	D.1U3
	U04 Potrafi podać przykłady sytuacji prowadzących do odkrywania przez uczniów twierdzeń matematycznych.	D.1U5
	U05 Potrafi uzasadnić daną własność czy twierdzenie tak, jak to może zrobić uczeń na danym etapie kształcenia. Umie udowodnić to twierdzenie w teorii matematycznej.	D.1U5
	U06 Potrafi dostrzegać i badać modele i struktury występujące w treściach nauczanych w szkole.	D.1U1

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania.	D.1.K2, D.1.K9
	K02 Potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy.	D.1.K7
	K03 Rozumie konieczność systematycznej pracy oraz potrafi pracować zespołowo.	D.1.K5, D.1.K6
	K04 Potrafi wyszukiwać informacje w literaturze matematycznej, także w Internecie, w celu przygotowania zadanej tematu.	D.1.K4, D.1.K8

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin		30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia prowadzone aktywizującymi metodami nauczania, w tym dyskusja, praca w grupach, omawianie prac pisemnych studentów, analiza podręczników do matematyki.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X				
W02								X	X				
W03								X	X				
W04								X	X				
W05								X	X				
W06								X	X				
U01								X	X				
U02								X	X				
U03								X	X				
U04								X	X				
U05								X	X				
U06								X	X				
K01								X					
K02								X					
K03								X					
K04								X					

Kryteria oceny	Ocena końcowa uwzględni zarówno udział studenta w przygotowaniu do ćwiczeń (również w formie pisemnej) jak i pracy podczas zajęć (referaty, dyskusje, rozwiązywanie zadań).

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

4. Dowodzenie a argumentowanie i uzasadnianie. Przykład paradygmatyczny a dowód. Proces uzasadniania i argumentowania jako element nauki formalnego dowodzenia twierdzenia.
5. Odkrywanie twierdzeń w matematyce szkolnej na drodze uogólnienia lub intuicji a dowodzenie formalne.
6. Idee głębokie, formy powierzchniowe i modele formalne podstawowych pojęć w matematyce szkolnej.

Treści szczegółowe:

1. Aksjomatyka i uporządkowanie podstawowych zbiorów liczbowych
2. Podstawowe przekształcenia geometryczne w matematyce szkolnej i akademickiej
3. Wybrane zagadnienia teorii mnogości w matematyce szkolnej
4. Elementy analizy matematycznej i rachunku różniczkowego w szkole średniej

Wykaz literatury podstawowej

Programy i podręczniki do matematyki oraz:

1. H. Duda, Pojęcie relacji nauczaniu matematyki. Funkcje, w Podstawowe zagadnienia dydaktyki matematyki, PWN, Warszawa 1982.
 2. I. Gucewicz-Sawicka, Teoria aksjomatyczna i proces aksjomatyzacji w nauczaniu, w Podstawowe zagadnienia dydaktyki matematyki, PWN, Warszawa 1982.
 3. R. Hajłasz, Proste zadania na maksima i minima, WSiP, Warszawa 1990. WSP e Krakowie, Kraków 1969.
 4. G. Polya, Odkrycie matematyczne, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 1975.
- funkcji, Roczniki Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Seria V, Dydaktyka Matematyki 24, 119-144.
5. H. Lenz, Matematyka elementarna z wyższego stanowiska, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1968
 6. J. Szczawińska, J. Szpond, Geometria elementarna. Notatki do wykładu, Wydawnictwo Szkolne Omega 2018

Wykaz literatury uzupełniającej

Artykuły z czasopism: Dydaktyka Matematyki, Matematyka, Matematyka w szkole, Nauczyciele i Matematyka i inne –zalecane przez prowadzącego przedmiot.

1. A. Chronowski, Podstawy arytmetyki szkolnej, cz. 1 i 2, Wydawnictwo KLEKS, Bielsko-Biała 1999.
2. A. Chronowski, Przekształcenia wykresów funkcji, Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Mathematicae Pertinentia I (2006), 13 – 30.
3. J. Górowski, M. Klakla, A. Łomnicki, Od hipotezy do twierdzenia, Annales Universitatis Pedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Mathematicae Pertinentia IV, (2012), 75 – 83.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Zaawansowane narzędzia arkusza kalkulacyjnego Excel

Nazwa	Zaawansowane narzędzia arkusza kalkulacyjnego MS Excel
Nazwa w j. ang.	Advanced tools of spreadsheet MS Excel

Koordynator	dr hab. Wojciech Jabłoński	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Wojciech Jabłoński
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem realizacji kursu jest przygotowanie studentów do korzystania z arkusza kalkulacyjnego na poziomie ECDL-advanced, oznaczającego biegłą umiejętność korzystania z tej aplikacji. Kurs jest realizowany w języku polskim.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	Po zakończeniu kursu student:	
	W01: Posiada wiedzę z zakresu technologii informacyjnej (arkusz MS Excel) oraz sposobów jej wykorzystania w nauczaniu matematyki.	D.1.W8 D.1.W9 D.1.W13 D.1.W15

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	Po zakończeniu kursu student:	
	U01: identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D.1.U3
	U02: kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy	D.1.U5
	U03: dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	D.1.U7

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	Po zakończeniu kursu student: K01: promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej K02: kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów K03: kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z internetu	D.1.K4 D.1.K5 D.1.K8

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin				30					

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia laboratoryjne w pracowni komputerowej: praca samodzielna z komputerem, zapoznawanie się z literaturą, przygotowywanie projektu indywidualnego, przygotowanie i prezentacja projektów grupowych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					x	x	x	x					
U01					x	x	x	x					
U02					x	x	x	x					
U03					x	x	x	x					
K01					x	x	x	x					
K02					x		x	x					
K03					x	x	x	x					

Kryteria oceny	Udział w zajęciach oraz zaliczenie przedmiotu: projekt indywidualny (25%), projekt grupowy (40%), praca laboratoryjna (25%), udział w dyskusji (10%).
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Przegląd funkcji (funkcje finansowe, tekstowe, logiczne, data-czas, finansowe, matematyczne).
2. Elementarna analiza danych: sortowanie (kreator list sortowania), filtrowanie (filtr zaawansowany), tabela przestawna (zaawansowane opcje).
3. Korespondencja seryjna.
4. Kreator wykresów, zaawansowane opcje formatowania wykresów.
5. Zaawansowane formatowanie komórek i zakresów: formatowanie warunkowe, definiowanie własnych formatów.
6. Bezpieczeństwo danych: zabezpieczanie arkusza, obszaru danych, sprawdzanie poprawności wprowadzanych danych.
7. Optymalizacja liniowa (narzędzie *Solver*): optymalizacja ciągła (rzeczywista), dyskretna (całkowita, binarna), problem przydziału i problem przepływu, optymalizacja wielokryterialna.

Wykaz literatury podstawowej

1. M. Alexander, D. Kusleika, *MS Excel 2016. Formuły*, Wyd. Helion, Gliwice 2017.
2. D. Etheridge, *Excel 2007 PL. Analiza danych, wykresy, tabele przestawne*, Wyd. Helion, Gliwice 2009.
3. P. McFedries, *Microsoft Excel 2007 PL. Formuły i funkcje*, Wyd. Helion, Gliwice 2008.
4. A. Męczyńska (ed.), A. Mularczyk (ed.), *Metody statystyczne i optymalizacyjne w arkuszu kalkulacyjnym MS Excel*, WPS Gliwice 2011.
5. J. Simon, *Excel. Profesjonalna analiza i prezentacja danych*, Wyd. Helion, Gliwice 2006.
6. T. Szapiro (ed.), *Decyzje menedżerskie z Excelem*, PWE Warszawa 2000.
7. J. Walkenbach, *Excel. Najlepsze sztuczki i chwytaki*, Wyd. Helion Gliwice 2006.
8. S. Wilczewski, M. Wrzód, *Excel 2007 PL. Controling, finanse i nie tylko*, Wyd. Helion, Gliwice 2008.
9. W. L. Winston, *MS Excel 2016. Analiza i modelowanie danych biznesowych*, APN Promise, Warszawa 2017.

Wykaz literatury uzupełniającej

12. <https://support.office.com/pl-pl/excel>
13. <http://www.poradykomputerowe.pl/excel-i-aplikacje-biurowe/>
14. <http://www.officeblog.pl/category/excel/>
15. <http://office.info.pl/?softType=Excel>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
Ilość godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu (projekt indywidualny)	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	7
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Semestr IV

Dydaktyka matematyki 1

Nazwa	Dydaktyka matematyki 1	
Nazwa w j. ang.	Didactics of Mathematics 1	
Koordynator	dr Bożena Rożek	Zespół dydaktyczny
		Katedra Edukacji Matematycznej
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia w ramach danego przedmiotu jest:

- przyswojenie przez studentów podstawowego zasobu wiadomości w zakresie dydaktyki matematyki, jako dziedziny badań teoretycznych nad uczeniem się i nauczaniem matematyki,
- zdobycie przez studentów niezbędnych umiejętności do nauczania matematyki (do realizacji dydaktycznych zadań szkoły w zakresie matematyki) w klasach IV-VIII szkoły podstawowej,
- kształtowanie u studentów postaw sprzyjających pogłębianiu swojej wiedzy (doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela).

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Zna aktualną podstawę programową nauczania matematyki w szkole podstawowej oraz przykłady programów i planów nauczania.	D.1.W1, D.1.W2, D.1.W3
	W02 Rozumie specyfikę matematyki jako przedmiotu nauczania. Zna cele matematycznego kształcenia. Wie jak kształtują się pojęcia matematyczne w szkole podstawowej. Zna różne koncepcje matematycznego kształcenia.	D.1.W2, D.1.W4, D.1.W5, D.1.W6
	W03 Wie na czym polega problemowe nauczanie matematyki. Wie jaka jest rola zadań matematycznych w procesie matematycznego kształcenia.	D.1.W4, D.1.W5, D.1.W6, D.1.W12
	W04 Zna specyfikę funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wie jak indywidualizować nauczanie. Rozumie rolę błędów w procesie nauczania i uczenia się matematyki.	D.1.W4, D.1.W5, D.1.W7, D.1.W10

	W05 Zna przykłady dydaktycznych ujęć matematycznych zagadnień dotyczących liczb i działań na liczbach oraz figur geometrycznych na płaszczyźnie.	D.1.W3, D.1.W6
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01 Potrafi elementaryzować wiedzę merytoryczną związaną ze zbiorami liczbowymi i działaniami na liczbach oraz z podstawowymi figurami geometrycznymi na płaszczyźnie odpowiednio do poziomu rozwoju ucznia szkoły podstawowej U02 Potrafi rozwiązywać zadania i problemy matematyczne tak, jak może to robić uczeń szkoły podstawowej. Potrafi dobierać model matematyczny do prostej sytuacji oraz wskazywać praktyczne zastosowania matematyki. U03 Posługuje się matematycznie poprawnym językiem dostosowanym do uczniów danego poziomu nauczania. U04 Potrafi zaplanować zabiegi dydaktyczne odpowiednio do potrzeb i możliwości uczniów (do pracy z uczniem mającym trudności i uczniem zdolnym). Potrafi odpowiednio reagować na uczniowskie błędy. U05 Umie pod kątem dydaktycznym odczytać koncepcje dydaktyczne ujęte w programach i podręcznikach do nauczania matematyki w szkole podstawowej. U06 Potrafi kształtować u uczniów umiejętność dostrzegania regularności i analogii oraz formułowania wniosków na ich podstawie.	D.1.U1, D.1.U2, D.1.U3, D.1.U4 D.1.U1, D.1.U3, D.1.U7 D.1.U4 D.1.U5, D.1.U7, D.1.U10, D.1.U11 D.1.U1, D.1.U2 D.1.U5, D.1.U11

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania, potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy. K02 Rozumie konieczność systematycznej pracy, odznacza się wytrwałością w realizacji projektów, potrafi pracować zespołowo. K03 Posiada umiejętność wykorzystywania błędów uczniowskich i własnych do doskonalenia procesu nauczania matematyki, potrafi poszukiwać rozwiązań sytuacji problemowych o charakterze dydaktycznym.	D.1.K8, D.1.K9 D.1.K1, D.1.K2, D.1.K5 D.1.K4, D.1.K5, D.1.K7

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	15		45						

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z wykorzystaniem prezentacji komputerowych, prowadzony konwersatoryjnie, z aktywnym udziałem studentów. Na ćwiczeniach aktywizujące metody nauczania, w tym dyskusja, praca w grupach, omawianie prac pisemnych studentów, analiza podręczników do matematyki oraz scenariuszy lekcji, symulacje fragmentów szkolnych lekcji matematyki.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt in- dywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X				
W02								X					
W03								X					
W04								X					
W05								X					
U01								X		X			
U02						X	X	X		X			
U03								X		X			
U04						X	X	X		X			
U05							X	X					
U06								X					
K01								X					
K02							X						
K03								X					

Kryteria oceny

Ocena końcowa uwzględnia zarówno udział studenta w pracy na zajęciach (dyskusje, rozwiązywanie zadań) jak i ocenę prac pisemnych (np. kolokwia) oraz przygotowanie projektu/referatu.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Aktualna *Podstawa programowa* a plany i programy nauczania.
2. Dydaktyka matematyki jako dziedzina badań teoretycznych nad uczeniem się i nauczaniem matematyki.
4. Kształtowanie pojęć matematycznych. Definiowanie pojęć. Trudności i błędy w tworzeniu i stosowaniu definicji.
5. Konstruktivistyczne i niekonstruktivistyczne koncepcje nauczania matematyki – przykłady.
6. Operatywny charakter matematyki i jej czynnościowe nauczanie.
7. Problemowe nauczanie matematyki.
8. Zadania matematyczne i ich rola w nauczaniu matematyki. Klasyfikacja zadań.
9. Etapy pracy z zadaniem matematycznym na lekcjach matematyki. Strategie heurystyczne.
10. Język matematyki szkolnej.
11. Cele nauczania matematyki i ich operacjonalizacja. Taksonomia celów.
12. Zagadnienia motywacji i aktywizacji na lekcjach matematyki. Aktywizujące metody nauczania.
13. Błąd w nauczaniu i uczeniu się matematyki.
14. Szczegółowe propozycje dydaktyczne łączące elementy teorii z praktyką nauczania, w tym: liczby naturalne, ułamki, liczby ujemne, działaniach na liczbach, rachunek pisemny i pamięciowy, zagadnienia dotyczące figur geometrycznych na płaszczyźnie i ich własności, obliczenia praktyczne oraz obliczenia w geometrii.

Wykaz literatury podstawowej

- Z. Krygowska, *Zarys dydaktyki matematyki, tomy 1,2,3*, WSiP Warszawa 1977 (wybrane rozdziały)
- G. Polya, *Jak to rozwiązać?*, PWN Warszawa 1993; WN PWN2009.
- H. Siwek, *Dydaktyka matematyki: teoria i zastosowania w matematyce szkolnej*, Biblioteczka Nauczyciela Matematyki, WSiP, Warszawa 2005.
- S. Turnau, *Wykłady o nauczaniu matematyki*, PWN, Warszawa 1990.

Wykaz literatury uzupełniającej

Wybrane artykuły z czasopism dla nauczycieli:

- *Matematyka*, czasopismo dla nauczycieli, WSiP, Wrocław.
- *Matematyka w szkole*, czasopismo nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjum, GWO, Gdańsk.
- *Nauczyciele i Matematyka* [NiM], Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki, Bielsko-Biała.
- *Oświata i Wychowanie* (lata 1983-1987).

Materiały do studiowania dydaktyki matematyki:

- tom I, *Prace prof. Anny Zofii Krygowskiej* Płock 2000,
- tom II, *Prace prof. dr hab. Bogdana J. Noweckiego. Materiały do studiowania matematyki*, Płock 2001,
- tom III, *Prace dr Macieja Klakli*, Płock 2002.
- tom IV, *Prace prof. dr hab. Jana Koniora*, Płock 2002.

Wybrane, z aktualnie obowiązujących, serie podręczników do matematyki dla klas IV – VI, szkoły podstawowej.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	45
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		120
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Heurystyczne metody rozwiązywania zadań matematycznych

Nazwa	Heurystyczne metody rozwiązywania zadań matematycznych
Nazwa w j. ang.	Heuristic methods for solving mathematical problems

Koordynator	mgr Marlena Fila	Zespół dydaktyczny
		mgr Marlena Fila
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Poznanie przez studentów różnych strategii rozwiązywania zadań matematycznych. Pogłębienie umiejętności rozwiązywania zadań służących rozwijaniu aktywności matematycznych, tj. uogólnianie, odkrywanie analogii, odkrywanie twierdzeń, dowodzenie. Kształtowanie u studentów aktywnej i twórczej postawy podczas rozwiązywania zadań problemowych.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01. Zna różne klasyfikacje zadań matematycznych. Zna przykłady zadań metodologicznych służących rozwijaniu aktywności matematycznych, tj. uogólnianie, odkrywanie analogii; odkrywanie twierdzeń, dowodzenie.	D1.W4
	W02 Zna heurystyczne metody rozwiązywania zadań matematycznych.	D1.W6
	W03 Zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla matematyki	D1.W5

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	U01. Potrafi rozwiązywać zadania ze szkolnych egzaminów zewnętrznych. Wykazuje aktywną postawę podczas rozwiązywania zadań problemowych, także z matematycznych konkursów i olimpiad. U02. Potrafi stosować różne strategie w rozwiązywaniu zadań matematycznych oraz formułować wskazówki heurystyczne prowadzące do odkrycia rozwiązania zadania.	D1.U5 D1.U4

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju osobistego.	D1.K8

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin		20									10

Opis metod prowadzenia zajęć

Rozwiązywanie zadań wybranych przez prowadzącego zajęcia w grupach i indywidualnie. Redagowanie rozwiązań, porównywanie różnych rozwiązań – dyskusja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						+		+					
W02						+		+					
W03						+		+					
U01						+		+					
U02						+		+					
K01								+					

Kryteria oceny	Podstawą zaliczenia kursu jest aktywny udział w zajęciach i pozytywna ocena z przygotowanego i przedstawionego projektu.

Uwagi	Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Typy zadań matematycznych, metody i strategie ich rozwiązywania. Rozumowania heurystyczne w zadaniach. 2. Zadania z egzaminów: różne sposoby rozwiązywania zadań, dobór zadań i ocena ich rozwiązań. 3. Zadania metodologiczne związane z uogólnianiem, odkrywaniem analogii; odkrywanie twierdzeń i dowodzeniem. 4. Przykłady zadań problemowych. Wskazówki heurystyczne prowadzące do odkrycia rozwiązania zadania.

Wykaz literatury podstawowej

1. G. Polya, *Jak to rozwiązać*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1993
2. J. Górowski, A. Łomnicki, *Czwarty stopień wtajemniczenia*. Wydawnictwo KLEKS, Bielsko-Biała, 1996.
3. *Materiały do studiowania dydaktyki matematyki. cz. I, II, III* (red. J. Żabowski), Wydawnictwo Naukowe NOVUM, Płock, 2000, 2001, 2002.
4. H. Pawłowski, *Kółko matematyczne dla olimpijczyków*, Turpress, Toruń, 1994.
5. H. Pawłowski, *Na olimpijskim szlaku*. Oficyna Wydawnicza Tutor, Toruń, 1999.
6. H. Pawłowski, *Odlotowa matematyka*. Oficyna Wydawnicza Tutor, Toruń, 2010.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. J. Górowski, A. Łomnicki, *Piąty stopień wtajemniczenia*. Wydawnictwo KLEKS, Bielsko-Biała, 1998.
2. J. Górowski, A. Łomnicki, *Trener – matematyka*. PWN, Warszawa, 2011.
3. L. Kourliandtchik, *Etiudy matematyczne*. Oficyna Wydawnicza Tutor, Toruń, 2000.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Semestr V

Nowoczesne techniki w nauczaniu

Nazwa	Nowoczesne techniki w nauczaniu
Nazwa w j. ang.	Modern techniques in teaching

Koordynator	mgr Marek Janasz	Zespół dydaktyczny
		mgr Marek Janasz
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do wykorzystania TI w nauczaniu matematyki w szkole podstawowej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 Posiada wiedzę z zakresu technologii informacyjnej oraz sposobów jej wykorzystania w nauczaniu matematyki w szkole podstawowej.	D.1.W4, D.1.W15
	W02 Zna korzyści i ograniczenia związane ze stosowaniem technologii informacyjnej w nauczaniu matematyki w szkole podstawowej.	D.1.W8
	W03 Zna zasady tworzenia materiałów dydaktycznych do wykorzystania na lekcjach matematyki oraz w nauczaniu typu blended-learning.	D.1.W8, D.1.W4

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U1 Potrafi komunikować się z otoczeniem za pośrednictwem technologii.	D.1.U7
	U2 Posługuje się komputerem w realizacji celów dydaktycznych.	D.1.U7, D.1.U9
	U3 Potrafi wyszukać, ocenić, dobrać oraz zaprojektować i przygotować pomoce dydaktyczne z wykorzystaniem technologii informacyjnej w zależności od celów i planowanych wyników nauczania na II etapie edukacyjnym (w szkole podstawowej).	D.1.U3, D.1.U7, D.1.U8

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania.	D.1.K8
	K02 Potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy.	D.1.K7
	K03 Rozumie konieczność systematycznej pracy oraz potrafi pracować zespołowo.	D.1.K5
	K04 Jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.	D.2.K1

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin						20						15

Opis metod prowadzenia zajęć

Oprócz spotkań w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia opierać się będą na metodzie zdalnego nauczania, gdzie za pośrednictwem platformy Moodle studentom dostarczane są materiały, prowadzona jest komunikacja, dyskusje oraz zadania sprawdzające i kolokwia. Zajęcia prowadzone metodą blended learningu zaprezentują studentowi możliwości i zasady korzystania z platformy e-learningowej w pracy nauczyciela.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	X					X		X					
W02	X					X		X					
W03	X					X		X					
U01	X							X					
U02	X					X		X					
U03						X		X					
K01	X					X		X					
K02	X					X		X					
K03	X					X		X					
K04	X					X		X					

Kryteria oceny	Na zaliczenie składa się: - obecność, - systematyczne przygotowanie i aktywny udział w zajęciach oraz na platformie zdalnego nauczania Moodle, - praca nad zadaniami, kolokwium (na platformie zdalnej), - praca zaliczeniowa - projekt Ocena końcowa wystawiona będzie na podstawie wyników zadań, aktywności (w tym w dyskusji), kolokwium

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Przykłady wykorzystania technologii informacyjnej w nauczaniu matematyki na poziomie szkoły podstawowej do kształtowania pojęć matematycznych, odkrywania własności, stawiania i weryfikowania hipotez oraz rozwijania u uczniów aktywności matematycznej (np. poprzez zadania problemowe, ich rozwiązanie i przedłużanie).
2. Komunikowanie się poprzez sieć – praktyczne i teoretyczne aspekty korzystania z mediów komunikacyjnych (m.in. Internet, e-mail, platforma e-learningowa, itp) oraz zasady bezpieczeństwa w ich użytkowaniu.
3. Wyszukiwanie, ocena i weryfikacja informacji i materiałów dydaktycznych w Internecie. Zastosowanie filmów edukacyjnych w nauczaniu matematyki na poziomie szkoły podstawowej (wyszukiwanie, ocena i dobór)
4. Programy komputerowe takie jak np. pakiet MS Office, GeoGebra i inne proste programy matematyczne i ich wykorzystanie w nauczaniu matematyki na poziomie szkoły podstawowej.
5. Tworzenie multimedialnych pomocy dydaktycznych (np. prezentacji wspomaganých innymi programami komputerowymi) do wykorzystania w nauczaniu matematyki szkoły podstawowej.
6. Gry komputerowa DragonBox w nauczaniu algebry w szkole podstawowej
7. Aplikacja komputerowa „Cover-up” w nauczaniu algebry w szkole podstawowej
8. Graspable Math w nauczaniu algebry w szkole podstawowej

Wykaz literatury podstawowej

1. (red. H. Kąkol), *Matematyka i komputery*, SNM, Bielsko-Biała, 1999.
2. W. Pająk, *Analiza problemów otwartych wspomaganých Cabri*, Wydawnictwo „Dla szkoły”, Bielsko-Biała 1999.
3. (red. M. Zając), *Podstawy użytkowania komputerów*, Wilkowiec 2001.
4. Wróblewski P., *ABC komputera*. Wyd. 6., Helion, Gliwice, 2007.
5. K. Winkowska-Nowak, E. Pobiega, K. Pobiega, R. Węgliński, *ABC GeoGebry. Poradnik dla początkujących*, Oficyna Pazdro, Warszawa, 2016
6. I. Solarz, *Rola realnych i wirtualnych artefaktów w rozwijaniu algebraicznego myślenia ucznia*, Praca doktorska, UP Kraków

Wykaz literatury uzupełniającej

1. *Matematyka i Komputery*, czasopismo Grupy Roboczej SNM, Bielsko-Biała.
2. *Nauczyciele i Matematyka [NiM]*, czasopismo SNM, Bielsko-Biała.
3. *Nauczyciele i Matematyka plus Technologia Informacyjna*, SNM, Bielsko-Biała.
4. *Matematyka*, czasopismo dla nauczycieli, WSiP, Wrocław.
5. Materiały pokonferencyjne ICTMT (International Conference on Technology in Mathematics Teaching).
6. Dydaktyczne programy komputerowe i dla kalkulatorów graficznych.
7. Materiały zamieszczone na kursie e-learningowym
8. Aktualna literatura tematu oraz materiały ze stron internetowych poświęconych tej tematyce.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	35
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Dydaktyka matematyki 2

Nazwa	Dydaktyka matematyki 2
Nazwa w j. ang.	Didactics of Mathematics 2

Koordynator	dr Lidia Zaręba	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	Katedra Edukacji Matematycznej

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia w ramach danego przedmiotu jest:

- przyswojenie przez studentów podstawowego zasobu wiadomości w zakresie dydaktyki matematyki, jako dziedziny badań teoretycznych nad uczeniem się i nauczaniem matematyki.
- zdobycie przez studentów niezbędnych umiejętności do nauczania matematyki (do realizacji dydaktycznych zadań szkoły w zakresie matematyki) w klasach IV-VIII szkoły podstawowej
- kształtowanie u studentów postaw sprzyjających pogłębianiu swojej wiedzy (doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela)

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 Zna przykłady badań z zakresu dydaktyki matematyki oraz implikacje ich wyników do nauczania matematyki.	D.1.W6, D.1.W8, D.1.W9
	W02 Zna elementy aktywności matematycznej oraz sposoby motywowania uczniów do pracy.	D.1.W2, D.1.W4, D.1.W5, D.1.W7, D.1.W12, D.1.W13, D.1.W15
	W03 Zna przykłady różnych podręcznikowych koncepcji matematycznego kształcenia w szkole podstawowej.	D.1.W1, D.1.W2
	W04 Zna sposoby kontroli i oceny pracy uczniów na lekcji matematyki.	D.1.W3, D.1.W10, D.1.W11, D.1.W14
	W05 Zna przykłady dydaktycznych ujęć matematycznych zagadnień dotyczących elementów algebry, figur geometrycznych w przestrzeni, obliczeń praktycznych, w tym procentowych oraz statystyki opisowej.	D.1.W3, D.1.W6

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	U01 Potrafi elementaryzować wiedzę merytoryczną związaną z elementami algebry, zbiorami liczbowymi, płaskimi i przestrzennymi figurami geometrycznymi oraz obliczeniami praktycznymi (w tym obliczeniami procentowymi) i statystyki opisowej odpowiednio do poziomu rozwoju ucznia szkoły podstawowej. U02 Umie pod kątem dydaktycznym odczytać koncepcje dydaktyczne ujęte w programach i podręcznikach do nauczania matematyki w szkole podstawowej. U03 Potrafi sprawdzić i ocenić wiedzę ucznia; reagować na błąd ucznia. U04 Potrafi pojęciowo i koncepcyjnie opracować wiedzę merytoryczną dla celów nauczania w szkole podstawowej. U05 Potrafi kształtować u uczniów umiejętność prowadzenia prostych rozumowań oraz argumentowania poprawności tych rozumowań.	D.1.U1, D.1.U2, D.1.U3, D.1.U4 D.1.U1 D.1.U4, D.1.U8, D.1.U9, D.1.U10; D.1.U11 D1.U5, D.1.U7 D.1.U5, D.1.U7

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania, potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy. K02 Rozumie konieczność systematycznej pracy, odznacza się wytrwałością w realizacji projektów, potrafi pracować zespołowo. K03 Jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań dydaktycznych z zakresu nauczania matematyki w szkole podstawowej, potrafi poszukiwać rozwiązań sytuacji problemowych o charakterze dydaktycznym.	D.1.K8, D.1.K9 D.1.K1, D.1.K5 D.1.K4, D.1.K5, D.1.K7

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				30								

Opis metod prowadzenia zajęć

Na ćwiczeniach aktywizujące metody nauczania, w tym dyskusja, praca w grupach, omawianie prac pisemnych studentów, analiza podręczników do matematyki, referowanie literatury dydaktycznej, symulacje fragmentów szkolnych lekcji matematyki.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X				
W02								X					
W03								X					
W04								X					
W05								X					
U01								X				X	
U02							X	X					
U03						X		X		X		X	
U04								X		X		X	
U05								X				X	
K01								X					
K02							X						
K03								X					

Kryteria oceny

Ocena końcowa uwzględnia udział studenta w pracy na zajęciach (dyskusje, rozwiązywanie zadań), ocenę prac pisemnych (kolokwia) i referatu oraz wynik egzaminu.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Podręcznikowe koncepcje programowo - metodyczne dla nauczania matematyki w szkole podstawowej (przykłady). Analiza i ocena przydatności programów nauczania i podręczników do realizacji celów nauczania matematyki.
2. Zbiory liczbowe. Rozwinięcia dziesiętne liczb wymiernych. Działania na liczbach. Zaokrąglanie liczb i szacowanie wyników.
3. Elementy algebry: wyrażenia algebraiczne i ich przekształcanie, równania z jedną niewiadomą oraz ich rozwiązywanie. Rozwiązywanie równań na poziomie szkoły podstawowej i wykorzystanie ich do rozwiązywania zadań tekstowych.
4. Kształtowanie na lekcjach matematyki w szkole podstawowej pojęć i umiejętności związanych z geometrią płaską i przestrzenną. Pola powierzchni i objętości brył. Rozwijanie wyobraźni przestrzennej.
5. Obliczenia praktyczne, na przykład: obliczenia procentowe, obliczenia kalendarzowe, jednostki pól i objętości, jednostki masy, droga, prędkość, czas.
6. Statystyka opisowa w szkole podstawowej: gromadzenie i porządkowanie danych, odczytywanie i interpretacja danych przedstawionych na tabelach, grafach i wykresach.
7. Kształtowanie umiejętności pracy z zadaniem matematycznym. Zadania na dowodzenie. Etapy pracy z zadaniem. Strategie heurystyczne.
8. Sprawdziany i egzaminy sprawdzające wiedzę ucznia. Egzamin ósmoklasisty.
9. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia. Ewaluacja osiągnięć nauczyciela.
10. Szczegółowe propozycje dydaktyczne łączące elementy teorii z praktyką nauczania, w tym: zbiory liczbowe, elementy algebry, nauka o bryłach, układ współrzędnych, obliczenia praktyczne, wielkości wprost proporcjonalne, elementy statystyki opisowej, elementy kombinatoryki i rachunku prawdopodobieństwa.

Wykaz literatury podstawowej

Literatura:

- Z. Krygowska, *Zarys dydaktyki matematyki, tomy 1,2,3*, WSiP Warszawa 1977 (wybrane rozdziały)
 G. Polya, *Jak to rozwiązać?*, PWN Warszawa 1993; WN PWN 2009.
 H. Siwek, *Dydaktyka matematyki: teoria i zastosowania w matematyce szkolnej*, Biblioteczka Nauczyciela Matematyki, WSiP, Warszawa 2005.
 S. Turnau, *Wykłady o nauczaniu matematyki*, PWN, Warszawa 1990.

Wykaz literatury uzupełniającej

Wybrane artykuły z czasopism dla nauczycieli:

- *Matematyka*, czasopismo dla nauczycieli, WSiP, Wrocław.
- *Matematyka w szkole*, czasopismo nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjum, GWO, Gdańsk.
- *Nauczyciele i Matematyka [NiM]*, Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki, Bielsko-Biała.
- *Oświata i Wychowanie* (lata 1983-1987).

Materiały do studiowania dydaktyki matematyki:

- tom I, *Prace prof. Anny Zofii Krygowskiej* Płock 2000,
- tom II, *Prace prof. dr hab. Bogdana J. Noweckiego. Materiały do studiowania matematyki*, Płock 2001,
- tom III, *Prace dr Macieja Klakli*, Płock 2002.
- tom IV, *Prace prof. dr hab. Jana Koniora*, Płock 2002.

B. Rożek, *The role of switching over the visual structures in solving mathematical problems -- eye-tracking study*, *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis, Studia ad Didacticam Mathematicae Pertinentia X* (2018), 173-186

Wybrane, z aktualnie obowiązujących, serie podręczników do matematyki dla klas IV – VI, szkoły podstawowej, w wersji papierowej i w formie interaktywnych e-podręczników.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Ćwiczenia praktyczne w szkole podstawowej z zakresu dydaktyki matematyki

Nazwa	Ćwiczenia praktyczne w szkole podstawowej z zakresu dydaktyki matematyki
Nazwa w j. ang.	Practical classes at elementary school in the field of Didactics of Mathematics

Koordynator	dr Lidia Zaręba	Zespół dydaktyczny
		Katedra Edukacji Matematycznej
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia w ramach danego przedmiotu jest:

Ukazanie sposobów stosowania w nauczaniu matematyki w szkole podstawowej wiadomości i umiejętności poznanych na przedmiotach *Dydaktyka matematyki dla szkoły podstawowej 1* i *Dydaktyka matematyki dla szkoły podstawowej 2* oraz zapoznanie studentów z praktycznymi aspektami pracy nauczyciela matematyki, a także kształtowanie u studentów postaw sprzyjających pogłębianiu swojej wiedzy i doskonalenie warsztatu pracy.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01. Wie jak przygotować lekcję matematyki, dobierając odpowiednio cele, metody i formy pracy oraz środki dydaktyczne.	D.1.W2, D.1.W4, D.1.W5, D.1.W6, D.1.W7, D.1.W14
	W02 Zna elementy aktywności matematycznej oraz sposoby motywowania uczniów do pracy.	D.1.W2, D.1.W4, D.1.W5
	W03 Zna sposoby kontroli i oceny pracy uczniów na lekcji matematyki. Zna dokumentację związaną z nauczaniem w szkole podstawowej.	D.1.W1, D.1.W2, D.1.W3, D.1.W4, D.1.W10, D.1.W11, D.1.W12
	W04 Zna sposoby wykorzystania nowoczesnych środków technologicznych w nauczaniu matematyki	D.1.W8, D.1.W15

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	U01 Umie pod kątem dydaktycznym odczytać koncepcje dydaktyczne ujęte w programach i podręcznikach do nauczania matematyki w szkole podstawowej. U02 Potrafi przygotować i przeprowadzić lekcję matematyki w szkole podstawowej dobierając odpowiednio cele, metody i formy pracy. Potrafi wykorzystywać na lekcjach matematyki nowoczesne środki technologiczne. U03 Potrafi przeprowadzać kontrolę bieżącą pracy uczniów, a także autoanalizę własnej pracy. U04 Potrafi zanalizować lekcję matematyki pod względem merytorycznym, dydaktycznym i organizacyjnym. Potrafi krytycznie i konstruktywnie zanalizować zaobserwowaną na lekcji sytuację dydaktyczną.	D.1.U1 D.1.U1, D.1.U2, D.1.U4, D.1.U5, D.1.U6, D.1.U7, D.1.U10 D.1.U8, D.1.U9, D.1.U10, D.1.U11, D.1.U10

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania, potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy. K02 Rozumie konieczność systematycznej pracy, odznacza się wytrwałością w realizacji projektów, potrafi pracować zespołowo. K03 Jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań dydaktycznych w tym podejmowania prób badawczych z zakresu nauczania matematyki w szkole podstawowej, potrafi poszukiwać rozwiązań sytuacji problemowych o charakterze dydaktycznym.	D.1.K2, D.1.K8 D.1.K5, D.1.K6 D.1.K3 D.1.K5

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin									60	

Opis metod prowadzenia zajęć

W ramach zajęć praktycznych w szkole podstawowej studenci obserwują i analizują lekcje nauczyciela matematyki; obserwują również i analizują lekcje swoich kolegów. Przygotowują lekcje na zadany temat, opracowując konspekt, a następnie prowadzą te lekcje zgodnie z konspektem.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X					
W03								X					
W04								X					
U01			X					X					
U02			X			X		X		X			
U03			X			X		X		X			
U04			X			X		X		X			
K01								X					
K02													
K03								X					

Kryteria oceny

Ocena końcowa uwzględnia udział studenta w pracy na zajęciach (dyskusje, rozwiązywanie zadań) oraz ocenę przygotowania i prowadzenia lekcji.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematyka zajęć związana jest z bieżącymi treściami matematycznymi realizowanymi zgodnie z programem w klasie, w której odbywa się praktyka studentów i dotyczy dydaktycznego opracowania tych treści do nauczania w szkole podstawowej.

Wykaz literatury podstawowej

H. Siwek, *Dydaktyka matematyki: teoria i zastosowania w matematyce szkolnej*, Biblioteczka Nauczyciela Matematyki, WSiP, Warszawa 2005.

S. Turnau, *Wykłady o nauczaniu matematyki*, PWN, Warszawa 1990.

Podręczniki do nauczania matematyki realizowane w klasach, w których student odbywa praktykę.

Obowiązująca podstawa programowa.

Wykaz literatury uzupełniającej

Wybrane artykuły z czasopism dla nauczycieli:

- *Matematyka*, czasopismo dla nauczycieli, WSiP, Wrocław.
- *Matematyka w szkole*, czasopismo nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjum, GWO, Gdańsk.
- *Nauczyciele i Matematyka [NiM]*, Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki, Bielsko-Biała.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	60
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Semestr VI

Badania z zakresu dydaktyki matematyki

Nazwa	Badania z zakresu dydaktyki matematyki - szkoła podstawowa
Nazwa w j. ang.	Research on mathematics education – primary school

Koordynator	Dr Mirosława Sajka	Zespół dydaktyczny
		Dr Mirosława Sajka
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest aktywne zapoznanie studentów z podstawowymi metodami prowadzenia badań empirycznych z zakresu dydaktyki matematyki oraz z wybranymi raportami z badań, ich wynikami, analizą i rekomendacjami dla nauczania. Główny nacisk jest położony na badania dotyczące procesów nauczania-uczenia się matematyki na etapie szkoły podstawowej z punktu widzenia podmiotów obu tych procesów (uczeń i nauczyciel).

Kurs ma realizować nie tylko aspekt teoretyczny poruszanych zagadnień, ale też praktyczny. Student ma możliwość podjęcia próby przygotowania badań własnych (indywidualnie lub grupowo), w tym: sformułowania celu badania, doboru metodologii oraz narzędzi badawczych; przeprowadzenia badań własnych i dokonania analizy ich wyników oraz sformułowania wniosków. Wszystkie te aktywności są na bieżąco monitorowane przez prowadzącego kurs oraz są przedmiotem dyskusji.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Ma podstawową wiedzę na temat prowadzenia badań w zakresie dydaktyki matematyki.	D.1.W3, D.1.W6, D.1.W9, D.1.W12, D.1.W13, D.1.W14, D.1.W15
	W02 Zna podstawowe narzędzia badawcze w zakresie dydaktyki matematyki.	D.1.W3, D.1.W6, D.1.W9, D.1.W12, D.1.W13, D.1.W14, D.1.W15
	W03 Zna metody opracowania wyników badań oraz sposoby opisu i interpretacji wniosków wynikających z przeprowadzonych badań.	D.1.W3, D.1.W6, D.1.W9, D.1.W12, D.1.W13, D.1.W14, D.1.W15
	W04. Zna przykładowe badania i wyniki badań w zakresie dydaktyki matematyki.	D.1.W3, D.1.W6, D.1.W9, D.1.W12, D.1.W13, D.1.W14, D.1.W15
		D.1.W2, D.1.W3, D.1.W4, D.1.W5,

	W05. Zna elementy procesu uczenia się matematyki i elementy aktywności matematycznej oraz wie, jak kierować przebiegiem tych procesów w uczeniu matematyki na poziomie szkoły podstawowej	D.1.W6, D.1.W7, D.1.W8, D.1.W9, D.1.W10, D.1.W11, D.1.W12, D.1.W13, D.1.W14, D.1.W15

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01 Potrafi planować, przeprowadzać i analizować własne badania empiryczne z zakresu dydaktyki matematyki.	D.1.U1, D.1.U2, D.1.U3, D.1.U4, D.1.U5, D.1.U6, D.1.U7, D.1.U8, D.1.U9, D.1.U10, D.1.U11
	U02 Potrafi ewaluować własną pracę badawczą i uzyskane jej wyniki.	D.1.U1, D.1.U4, D.1.U5, D.1.U6, D.1.U7
	U03 Umie wykorzystywać nowoczesne narzędzia technologii informacyjnych i komunikacyjnych do przeprowadzania badań dydaktycznych.	D.1.U1, D.1.U4, D.1.U5, D.1.U6, D.1.U7, D.1.U8, D.1.U9, D.1.U10, D.1.U11,
	U04 Potrafi krytycznie analizować wyniki badań empirycznych z zakresu dydaktyki matematyki.	D.1.U1, D.1.U2, D.1.U3, D.1.U4, D.1.U5, D.1.U6, D.1.U7, D.1.U8, D.1.U9, D.1.U10, D.1.U11

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K1 Zna poziom własnej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę jej uzupełniania. Potrafi formułować pytania badawcze służące pogłębieniu wiedzy.	D.1.K1, D.1.K4, D.1.K6, D.1.K8
	K2 Posiada umiejętność wykorzystania błędów uczniowskich i własnych w pracy badawczej związanej z nauczaniem matematyki, potrafi poszukiwać rozwiązań sytuacji problemowych.	D.1.K1, D.1.K5, D.1.K7, D.1.K8, D.1.K9
	K3 Rozumie konieczność systematycznej samodzielnej pracy własnej oraz potrafi pracować w zespole.	D.1.K4, D.1.K5, D.1.K6, D.1.K7, D.1.K8, D.1.K9
	K4 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz poczuciem odpowiedzialności	D.1.K4

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin		20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Na zajęciach stosowane są aktywizujące metody prowadzenia. Prezentowanie przygotowanych w grupach projektów. Częste dyskusje, prace w grupach, omawianie i analiza wyników badań empirycznych. Student deklaruje rodzaje pozostałych aktywności związanych z zajęciami. Student ma możliwość zaprojektowania własnych badań empirycznych z zakresu dydaktyki matematyki, przeprowadzenia ich oraz analizy ich wyników. Student ma również możliwość wzięcia udziału w badaniach jako uczestnik.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

(*oznacza opcjonalną formę sprawdzenia w zależności od wybranych przez studenta aktywności)

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe (prowadzenie badań)*	Praca laboratoryjna	Projekt in-dywiduálny*	Projekt grupowy*	Udział w dyskusji	Referat	Sprawdzian pisemny	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (pisemny esej)*
W01				X		X	X	X	X				X
W02				X		X	X	X	X				X
W03				X		X	X	X	X				X
W04				X		X	X	X	X				X
W05				X		X	X	X	X				X
U01				X		X	X	X	X				X
U02				X		X	X	X	X				X
U03				X		X	X	X	X				X
U04				X		X	X	X	X				X
K01				X		X		X	X				X
K02				X		X		X	X				X
K03				X		X		X	X				X
K04				X		X		X	X				X

Kryteria oceny	Ocena przygotowanych w grupach lub indywidualnie projektów (do wyboru ich rodzaje) oraz referatów. Ocena udziału w dyskusjach i w pracy w ramach przedmiotu.

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Metodologia prowadzenia pedagogicznych badań empirycznych z zakresu dydaktyki matematyki. Metody, techniki, narzędzia badawcze. Typologia celów badań. Badania teoretyczne, weryfikacyjne, diagnostyczne. Badania ilościowe i jakościowe.
2. Techniczne aspekty badań. Badania pilotażowe.
3. Aspekty moralne badań, prawa autorskie.
4. Przykładowe raporty z badań w zakresie dydaktyki matematyki na poziomie procesów nauczania-uczenia się matematyki w szkole podstawowej, analiza ich wyników oraz wniosków i rekomendacji.
5. Projektowanie, przeprowadzanie i analiza własnych badań empirycznych i ich wyników. Ewaluacja pracy badawczej.

Wykaz literatury podstawowej

1. Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Wydawnictwo ŻAK, Warszawa 1995.
2. Łobocki M., *Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych*, Kraków 2006.
3. Wybrane monografie naukowe z opisami badań z zakresu dydaktyki matematyki, np.

M. Sajka, *Pojęcie funkcji. Wiedza przedmiotowa nauczyciela matematyki*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2019, str.144.

L. Zaręba, *Matematyczne uogólnianie. Możliwości uczniów i praktyka nauczania*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2012, str. 196.
4. Wybrane artykuły z *Roczników Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Seria V. Dydaktyka Matematyki (Didactica Mathematicae)*
5. Wybrane artykuły z rocznika *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Mathematicae Pertinentia*
6. Raporty Instytutu Badań Edukacyjnych, np.:
 - *Badania potrzeb nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i nauczycieli matematyki w zakresie rozwoju zawodowego*. Raport z badania, 2015, Instytut Badań Edukacyjnych
 - *Nauczanie matematyki w gimnazjum*, Instytut Badań Edukacyjnych
 - *Raport o stanie edukacji*, 2013, Instytut Badań Edukacyjnych
7. *Materiały do studiowania dydaktyki matematyki*:
 - tom I, *Prace prof. Anny Zofii Krygowskiej*, Płock 2000,
 - tom II, *Prace prof. dr hab. Bogdana J. Noweckiego*, Płock 2001.
 - tom III, *Prace dr Macieja Klakli*, Płock 2002.
 - tom IV, *Prace prof. dr hab. Jana Koniora*, Płock 2002.

Wykaz literatury uzupełniającej

Różne czasopisma naukowe z zakresu dydaktyki matematyki i różne artykuły naukowe dobierane na bieżąco w zależności od naukowych zainteresowań studentów.

Wybrane artykuły z ogólnościowych czasopism np. *Educational Studies In Mathematics, Journal for Resaerch in Mathematics Education* (w tym np. Sajka, M.: (2003). A secondary school student's understanding of the concept of function – a case study, *Educational Studies in Mathematics* 53, 229- 254)

Wybrane artykuły z materiałów konferencyjnych konferencji takich, jak CERME, ICME, CME, SEMPT itp.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Uczeń w świetle egzaminu ósmoklasisty

Nazwa	Uczeń w świetle egzaminu ósmoklasisty
Nazwa w j. ang.	Student in the light of the eighth grade examination

Koordynator		Zespół dydaktyczny
		Katedra Edukacji Matematycznej
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest:

- zapoznanie studentów ze specyfiką egzaminu ósmoklasisty z matematyki (zakres wiadomości i umiejętności, które obejmuje egzamin; rodzaje zadań na egzaminie; zasady oceniania zadań; przykłady zadań wraz z omówieniem rozwiązań i zasad oceniania);
- analiza wyników i sprawozdań z egzaminów ósmoklasisty z ubiegłych lat;
- analiza arkuszy egzaminacyjnych z ubiegłych lat (w tym arkuszy próbnych) oraz proponowanych przez różne wydawnictwa edukacyjne arkuszy przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty;
- kształtowanie umiejętności: doboru zadań przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty, tworzenia własnych zadań i arkuszy, oceniania rozwiązań uczniów.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01. Student zna zakres wiadomości i umiejętności, które obejmuje egzamin ósmoklasisty z matematyki.	D.1.W2, D.1.W11
	W02. Student zna różnice pomiędzy aktualnie obowiązującą i poprzednią podstawą programową z przedmiotu <i>matematyka</i> dla <i>szkoły podstawowej</i> w klasach IV-VIII.	D.1.W2, D.1.W10
	W03. Student zna rodzaje zadań występujących na egzaminie ósmoklasisty oraz zasady oceniania uczniowskich rozwiązań tych zadań.	D.1.W11, D.1.W10
	W04. Student zna treści Informatora o egzaminie ósmoklasisty z matematyki oraz treści sprawozdań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej dotyczących egzaminu ósmoklasisty z matematyki.	D.1.W11
		D.1.W10, D.1.W4

	W05. Student wie, w jakiego typu zadaniach ósmoklasiści osiągnęli w poprzednich latach najlepsze (najgorsze) wyniki.	
Umiejętności	U01. Student potrafi ocenić czy dany materiał odpowiada zakresowi wiedzy i umiejętności sprawdzanych na egzaminie ósmoklasisty. U02. Student potrafi zaplanować nauczanie wybranych działów matematyki w szkole ponadpodstawowej z uwzględnieniem różnic pomiędzy aktualnie obowiązującą i poprzednią podstawą programową z przedmiotu <i>matematyka dla szkoły podstawowej</i> w klasach IV-VIII. U03. Student potrafi opracować zestaw zadań powtórzeniowych przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty z <i>wybranego działu</i>, a także zaproponować zasady oceniania poszczególnych zadań. U04. Student potrafi opracować <i>przekrojowy zestaw zadań powtórzeniowych</i> przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty, a także zaproponować zasady oceniania poszczególnych zadań. U05. Student tworzy autorskie zadania różnego typu (zadania zamknięte, zadania otwarte, zadania typu prawda-falsz).	D.1.U1, D.1.U2 D.1.U1, D.1.U2, D.1.U5 D.1.U5, D.1.U9, D.1.U11, D.1.U10 D.1.U5, D.1.U9, D.1.U11, D.1.U10 D.1.U10
Kompetencje społeczne	K01. Student jest gotów do diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności matematycznych swoich uczniów oraz dostosowania metod pracy do potrzeb poszczególnych uczniów. K02. Student potrafi wykorzystać zdiagnozowane u uczniów trudności w sposób konstruktywny i zachęcać do pokonywania własnych ograniczeń oraz podejmowania trudu systematycznej pracy indywidualnej oraz w grupie.	D.1.K1 D.1.K3, D.1.K5, D.1.K6, D.1.K8, D.1.K9

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin		10								

Opis metod prowadzenia zajęć

Na ćwiczeniach stosowane są aktywizujące metody nauczania, w tym dyskusja, omawianie różnych rozwiązań zadań, analiza zadań z arkuszy egzaminacyjnych oraz arkuszy przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty, twórcza praca nad własnymi zadaniami.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X			
W02								X					
W03								X		X			
W04								X					
W05								X					
U01								X		X			
U02								X					
U03								X		X			
U04							X	X		X			
U05								X		X			
K01								X					
K02								X					

Kryteria oceny	Ocena końcowa uwzględnia udział studenta w pracy na zajęciach (dyskusje, rozwiązywanie zadań) oraz pracy pisemnej indywidualnej lub zespołowej.

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Zakres wiadomości i umiejętności obowiązujących na egzaminie ósmoklasisty z matematyki.
2. Różnice pomiędzy aktualnie obowiązującą i poprzednią podstawą programową z przedmiotu *matematyka dla szkoły podstawowej* w klasach IV-VIII.
3. Treści informatorów oraz sprawozdań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej dotyczących egzaminu ósmoklasisty z matematyki, ze szczególnym uwzględnieniem poziomu trudności poszczególnych zadań egzaminacyjnych.
4. Analiza arkuszy egzaminu ósmoklasisty z lat poprzednich (w tym arkuszy próbnych) oraz proponowanych przez różne wydawnictwa edukacyjne arkuszy przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty.

Wykaz literatury podstawowej

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (s. 160-174)
2. Dziennik Ustaw 2018 r. poz. 467: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
3. Informator o egzaminie ósmoklasisty z matematyki od roku szkolnego 2018/2019
4. Sprawozdania CKE z egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w kolejnych latach począwszy od 2019 r.
5. Arkusze próbne egzaminu ósmoklasisty (przygotowane przez CKE, wydawnictwo Operon, wydawnictwo Nowa Era, zespół redakcyjny zadania.info).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. *Teraz egzamin ósmoklasisty. Matematyka. Repetytorium*, Jerzy Janowicz, Nowa Era.
2. *Teraz egzamin ósmoklasisty. Matematyka. Arkusze*, Jerzy Janowicz, Nowa Era.
3. *Matematyka. Repetytorium. Wzory, zadania i arkusze. Egzamin ósmoklasisty*. Wydawnictwo Operon.
4. *Egzamin ósmoklasisty z matematyki - z nami to możliwe!* Wydawnictwo Aksjomat.
5. *Egzamin ósmioklasisty z matematyki - propozycja dla nauczyciela i ucznia*. Wydawnictwo Aksjomat.
6. *Egzamin ósmioklasisty z matematyki - Arkusze próbne - Poćwicz z nami!* Wydawnictwo Aksjomat.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Ćwiczenia	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie pracy pisemnej/ projektu / prezentacji na podany temat (praca indywidualna lub w grupie)	7
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Praktyka 2

(praktyka zawodowa pedagogiczna w szkole podstawowej z zakresu matematyki)

Nazwa	Praktyka 2 zawodowa pedagogiczna w szkole podstawowej z zakresu matematyki
Nazwa w j. ang.	Mathematical practice at elementary school for pre-service teachers (Practice 2)

Koordynator	Dr Mirosława Sajka	Zespół dydaktyczny
		Katedra Edukacji Matematycznej
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest praktyczne przygotowanie studenta do nauczania matematyki w szkole podstawowej, oraz zapoznanie studentów z praktycznymi aspektami pracy nauczyciela matematyki, a także kształtowanie u studentów postaw sprzyjających pogłębianiu swojej wiedzy i doskonalenie warsztatu pracy.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01. Wie jak przygotować lekcję matematyki, dobierając odpowiednio cele, metody i formy pracy oraz środki dydaktyczne w szkole podstawowej.	D.2.W1, D.2.W2
	W02. Zna elementy aktywności matematycznej oraz sposoby motywowania uczniów do pracy.	D.2.W1, D.2.W2
	W03. Zna sposoby kontroli i oceny pracy uczniów na lekcji matematyki. Zna dokumentację związaną z nauczaniem w szkole podstawowej.	D.2.W1, D.2.W2, D.2.W3.
	W04. Zna sposoby wykorzystania nowoczesnych środków technologicznych w nauczaniu matematyki w szkole podstawowej.	D.2.W2
	W05. Zna podstawę programową nauczania matematyki w szkole podstawowej oraz przykłady programów i planów nauczania.	D.2.W2, D.2.W3.

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01. Umie pod kątem dydaktycznym odczytać koncepcje dydaktyczne ujęte w programach i podręcznikach do nauczania matematyki w szkole podstawowej.	D.2.U1, D.2.U2
	U02. Potrafi przygotować i przeprowadzić lekcję matematyki w szkole podstawowej dobierając odpowiednio cele, metody i formy pracy. Potrafi wykorzystywać na lekcjach matematyki nowoczesne środki technologiczne.	D.2.U2
	U03. Potrafi przeprowadzać kontrolę bieżącą pracy uczniów, a także dokonać autoanalizy własnej pracy.	D.2.U3
	U04. Potrafi zanalizować lekcję matematyki pod względem merytorycznym, dydaktycznym i organizacyjnym. Potrafi krytycznie i konstruktywnie zanalizować zaobserwowaną na lekcji sytuację dydaktyczną.	D.2.U1, D.2.U3
	U05. Potrafi rozwiązywać zadania i problemy matematyczne tak, jak może to robić uczeń na danym poziomie nauczania w szkole podstawowej oraz wskazywać praktyczne zastosowania matematyki.	D.2.U2

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01. Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania, potrafi formułować pytania służące pogłębieniu swojej wiedzy.	D.2.K1
	K02. Rozumie konieczność systematycznej pracy, odznacza się wytrwałością w realizacji projektów, potrafi pracować zespołowo.	D.2.K1
	K03. Jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań dydaktycznych z zakresu nauczania matematyki w szkole podstawowej, potrafi poszukiwać rozwiązań sytuacji problemowych o charakterze dydaktycznym.	D.2.K1

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin										60	

Opis metod prowadzenia zajęć

W ramach zajęć praktycznych w szkole ponadgimnazjalnej lub podstawowej studenci obserwują i analizują lekcje nauczyciela matematyki, a następnie przygotowują lekcje na zadane tematy, opracowując konspekty, a następnie prowadzą te lekcje, dokonują ich ewaluacji wraz ze szkolnym opiekunem praktyk.

W trakcie trwania praktyki student powinien:

1. ustalić z opiekunem praktyki szczegółowy harmonogram;
2. dostarczyć harmonogram opiekunowi akademickiemu (wskazanemu na odprawie);
3. hospitować lekcje matematyki w szkole podstawowej (prowadzone przez nauczyciela-opiekuna praktyki lub kolegów z grupy) i omawiać je z opiekunem;
4. zapoznać się z rozkładami materiału, zeszytami przedmiotowymi; sprawdzaniem kartkówek i zadań domowych;
5. przygotowywać i omawiać z opiekunem praktyki konspekty lekcji matematyki, a następnie prowadzić wymaganą liczbę lekcji;
6. omawiać przeprowadzone lekcje z opiekunem praktyki;
7. zapoznać się z pracą wychowawcy, pracą zespołów przedmiotowych i rad pedagogicznych, współpracą z rodzicami, z pracą kółek zainteresowań z matematyki, opieką nad uczniami słabymi i uzdolnionymi; z pracowniami, biblioteką, dokumentacją pracy w szkole;
8. może dodatkowo, w zakresie regulowanym przez Instrukcję Praktyki, hospitować i prowadzić zajęcia o charakterze opiekuńczo-wychowawczym (np. godziny wychowawcze, zajęcia, w ramach których uczniowie przygotowują się do różnego rodzaju konkursów).

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01			X			X		X		X			
W02			X			X		X		X			
W03			X			X		X		X			
W04			X			X		X		X			
W05			X			X		X		X			
U01			X			X		X		X			
U02			X			X		X		X			
U03			X			X		X		X			
U04			X					X		X			
U05			X					X		X			
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny	Pełną dokumentację z przebiegu praktyki: 1) szczegółowe konspekty prowadzonych lekcji matematyki (minimalna liczba: 30), 2) uzupełniony Dzienniczek Praktyki (podpisany przez Dyrektora Szkoły opieczętowany pieczęciami szkoły wraz z potwierdzeniem realizacji każdej lekcji hospitowanej i prowadzonej przez szkolnego opiekuna praktyk), 3) szczegółową opinię od szkolnego opiekuna praktyki z oceną w akademickiej skali ocen (odrębny dokument z pieczęcią szkoły) student ma obowiązek oddać opiekunowi akademickiemu w terminie do dwóch tygodni od daty zakończenia praktyki. Opiekun akademicki z ramienia Instytutu Matematyki ma obowiązek odbycia przynajmniej jednej hospitacji lekcji studenta podczas jego praktyki zawodowej pedagogicznej z zakresu matematyki w szkole podstawowej oraz szczegółowego omówienia i ocenienia hospitowanych zajęć. Student otrzymuje zaliczenie praktyki na ocenę w skali akademickiej od opiekuna akademickiego na podstawie analizy przebiegu całej praktyki oraz dostarczonej dokumentacji.
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematyka zajęć związana jest z bieżącymi treściami matematycznymi realizowanymi zgodnie z programem w klasie, w której odbywa się praktyka studentów i dotyczy dydaktycznego opracowania tych treści do nauczania w szkole podstawowej.

Wykaz literatury podstawowej

1. Literatura przedmiotów *Dydaktyka matematyki dla szkoły podstawowej 1* i *Dydaktyka matematyki dla szkoły podstawowej 2*.
2. Różne podręczniki i poradniki metodyczne do nauczania matematyki (w szczególności wykorzystywane w klasach, w których student odbywa praktykę).

Wykaz literatury uzupełniającej

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	60
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć (prowadzenie lekcji)	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		90
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

CZĘŚĆ B

PRZEDMIOTY PROWADZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Moduł psychologiczno-pedagogiczny

w oparciu o:

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

Wprowadzenie do psychologii

Nazwa	Wprowadzenie do psychologii
Nazwa w j. ang.	Introduction to psychology

Koordynator	Dr Katarzyna Tomaszek	Zespół dydaktyczny
		Zespół Instytutu Psychologii
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs zapoznaje studentów z podstawowymi pojęciami psychologii oraz klasycznymi i współczesnymi koncepcjami uczenia się. Prezentuje, w jaki sposób się uczymy, czym są uzdolnienia i trudności w uczeniu się, jak motywować uczniów do nauki i rozwijać ich zdolności metapoznawcze.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	W1. Zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego. W2. Zna i rozumie proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przewycięzania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomaganie rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem i między uczniami.	B.1.W1 B.1.W4

Umiejętności	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	U1. Potrafi rozpoznawać bariery i trudności w procesie uczenia się. U2. Potrafi identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	B.1.U5 B.1.U6

Kompetencje społeczne	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K1. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B.1.K2

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15			15						

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusja, ćwiczenia w grupach

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (test zaliczeniowy)
W01								X					X
W02								X					X
U01		X						X					X
U02		X						X					X
K01		X						X					

Kryteria oceny

Test zaliczeniowy (pytania zamknięte, 50% + 1 na zaliczenie), min. dwukrotny udział w omówieniu ćwiczeń lub w dyskusji

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Psychologia jako nauka. Metody badawcze w psychologii.
2. Biologiczne mechanizmy postrzegania i zachowania.
3. Uwaga i świadomość.
4. Pamięć przemijająca: zmysłowa i operacyjna.
5. Pamięć semantyczna, epizodyczna i proceduralna.
6. Strategie wspomagające kodowanie, przechowywanie i wydobywanie informacji.
7. Warunkowanie klasyczne i instrumentalne. Wzmocnienia.
8. Nabywanie wiedzy instrumentalnej, w tym uczenie się języka.
9. Myślenie i rozwiązywanie problemów.
10. Emocje i motywacje w regulacji zachowania.
11. Różnice indywidualne: temperament i osobowość.
12. Różnice indywidualne: inteligencja i uzdolnienia.

Wykaz literatury podstawowej

Zimbardo, P.G., Gerrig, R. J. (2017). *Psychologia i życie*. Warszawa: PWN.
Anderson, J.R. (1998). *Uczenie się i pamięć. Integracja zagadnień*. Warszawa: WSiP.

Wykaz literatury uzupełniającej

Strelau, J., Doliński, D. (2016). *Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I*. Gdańsk: GWP.
Strelau, J., Doliński, D. (2016). *Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom II*. Gdańsk: GWP.
Jaśkowski, P. (2009). *Neuronauka poznawcza. Jak mózg tworzy umysł*. Warszawa: Vizja Press & IT.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	0
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	0
Ogółem bilans czasu pracy		30
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Podstawy psychologii rozwojowej dla nauczycieli

Nazwa	Podstawy psychologii rozwojowej dla nauczycieli
Nazwa w j. ang.	Basics of developmental psychology for teachers

Koordynator		Zespół dydaktyczny
		Zespół Instytutu Psychologii
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs zapoznaje studentów z podstawowymi zagadnieniami psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży. Ukazuje, co jest typowe dla rozwoju fizycznego, poznawczego, emocjonalnego, społecznego i psychoseksualnego w okresie dzieciństwa i adolescencji, a także jak można wspierać rozwój uczniów w wybranych sferach. Zapoznaje ze sposobami skutecznego komunikowania oraz ukazuje, jak tworzyć klimat współpracy między uczniami, nauczycielami i współpracownikami oraz wspierać ich w rozwiązywaniu konfliktów.

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W1. Zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, teorie integralnego rozwoju ucznia.	B.1.W2
	W2. Zna teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.	B.1.W3

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U1. Potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów.	B.1.U1
	U2. Potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.	B.1.U2
	U3. Potrafi skutecznie i świadomie komunikować się.	B.1.U3
	U4. Potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej.	B.1.U4

Kompetencje społeczne	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K1. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B.1.K2

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15			15								1

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusja, ćwiczenia w grupach

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (sprawozdanie)
W01								X				X	
W01								X				X	
U01		X						X				X	
U02		X						X				X	
U03		X						X					
U04		X						X					
K01		X						X					

Kryteria oceny

Egzamin pisemny (pytanie zamknięte i otwarte, min. 50% + 1 na ocenę dostateczną), m.in. dwukrotne wzięcie udziału w omawianiu ćwiczeń lub w dyskusji.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Rozwój fizyczny.
2. Rozwój poznawczy.
3. Rozwój emocjonalny i regulacja zachowania.
4. Rozwój społeczny i umiejętności społeczne.
5. Rozwój psychoseksualny i rozwój osobowości.
6. Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji.
7. Wspieranie rozwoju uczniów w wybranych sferach.
8. Postawy, stereotypy i uprzedzenia.
9. Skuteczna komunikacja i rozwiązywanie konfliktów.
10. Agresja, asertywność, empatia.

Wykaz literatury podstawowej

Trempała, J. (2016). *Psychologia rozwoju człowieka*. Warszawa: PWN.
Stewart, J. (2019). *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*. Warszawa: PWN.

Wykaz literatury uzupełniającej

Dawson, P., Guare, R. (2012). *Zdolne ale rozkojarzone. Wspieranie rozwoju dziecka za pomocą treningu umiejętności wykonawczych*. Kraków: Wydawnictwo UJ.
Faber, A., Mazlish, E. (2013). *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły*. Poznań: Media Rodzina.
Krasowicz-Kupis, G., Wiejak, K., Filipiak, M., Gruszczyńska, K. (2019). *Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji*. Gdańsk: Harmonia.
Nelsen, J. (2015). *Pozytywna dyscyplina*. Warszawa: CoJaNaTo.
Rigby, K. (2010). *Przemoc w szkole. Jak ją ograniczyć*. Kraków: Wydawnictwo UJ.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	14
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		60
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Podstawy psychologii klinicznej dla nauczycieli

Nazwa	Podstawy psychologii klinicznej dla nauczycieli
Nazwa w j. ang.	Basics of clinical psychology for teachers

Koordynator	Dr Katarzyna Tomaszek	Zespół dydaktyczny
		Zespół Instytutu Psychologii
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs zapoznaje studentów z podstawowymi zagadnieniami psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Ukazuje, co jest nietypowe dla rozwoju w okresie późnego dzieciństwa, wczesnej i późnej adolescencji, a także jak rozpoznawać i reagować na symptomy zaburzeń zdrowia psychicznego u uczniów, m.in. takie jak depresja, zaburzenia lękowe i zaburzenia zachowania. Ukazuje także czym jest stres i jak sobie z nim radzić, jak współtworzyć otoczenie wolne od stresu i jak chronić się przed wypaleniem zawodowym.

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W1. Zna i rozumie zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji w nowych rolach społecznych, a także kształtowania się stylu życia.	B.1.W2
	W2. Zna teorie opisujące stres i radzenie sobie z nim.	B.1.W3
	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U1. Potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.	B.1.U7
	U2. Potrafi zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	B.1.U8

Kompetencje społeczne	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K2. Dokonuje autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	B.1.K1
	K1. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B.1.K2

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	15			15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusja, ćwiczenia w grupach
Zajęcia prowadzone zdalnie synchronicznie na platformie MS teams

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (test zaliczeniowy)
W01								X					X
W01								X					X
U01		X						X					
U02		X						X					
K01		X						X					X
K02		X						X					

Kryteria oceny Test zaliczeniowy (pytania zamknięte, min. 50% + 1 na zaliczenie), min. dwukrotny udział w omówieniu ćwiczeń lub w dyskusji.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Psychologia kliniczna jako dziedzina badań i praktyki
2. Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – wybrane rodzaje zaburzeń neurorozwojowych i psychicznych
 - I. Nadpobudliwość psychoruchowa z deficytem uwagi
 - II. Zaburzenia zachowania.
 - III. Zaburzenia lękowe.
 - IV. Depresja i samobójstwa.
 - V. Uzależnienia od substancji psychoaktywnych i uzależnienia behawioralne.
 - VI. Zaburzenia odżywiania.
3. Współpraca z rodzicami ucznia z zaburzeniami zdrowia psychicznego.
4. Instytucje świadczące pomoc psychologiczną dla dzieci, młodzieży i rodziców.

Wykaz literatury podstawowej

1. Pilecka, W. (red.) (2011). Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Roz. VII. Wybrane zaburzenia rozwoju i zachowania (s. 349-467)
2. Jerzak, M. (2016). *Zaburzenia psychiczne i rozwojowe dzieci a szkolna rzeczywistość*. Warszawa: PWN

Wykaz literatury uzupełniającej

- Grzegorzewska, J., Cierpiałkowska, L., Borkowska, A. R. (2020). *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*. Warszawa: PWN.
- Shanker, S. (2019). *Samoregulacja w szkole. Self-Reg, spokój, koncentracja i nauka*. Warszawa: Mamania
- Bloomquist, M. L. (2011). *Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów*. Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Hanh, T. N., Weare, K. (2018). *Szczęśliwi nauczyciele zmieniają świat. Praktyka uważności dla nauczycieli i uczniów*. Warszawa: Mamania.
- Jerzak, M. (2016). *Zaburzenia psychiczne i rozwojowe dzieci a szkolna rzeczywistość*. Warszawa: PWN.
- Kendall, P. C. (2012). *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców*. Gdańsk: GWP.
- Shanker, S., Barker, M. (2016). *Self-Reg. Jak pomóc dziecku (i sobie) radzić sobie ze stresem i żyć pełnią możliwości*. Warszawa: Mamania.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Wprowadzenie do pedagogiki

Nazwa	Wprowadzenie do pedagogiki
Nazwa w j. ang.	Introduction to pedagogy

Kod		Punktacja ECTS*	1

Koordinator	Dr hab. Joanna Łukasik, prof. UP	Zespół dydaktyczny IPSKN

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest ukształtowanie wiedzy pedagogicznej pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się. Ukształtowanie umiejętności posługiwania się wiedzą z zakresu pedagogiki w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych. Celem kursu jest ukształtowanie wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności.

	Efekt uczenia się dla kursu WIEDZA (ZNA I ROZUMIE)	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	Student zna i rozumie: W01. (B.2.W1.) system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działalności wychowawczo-profilaktycznej, W02 (B.2.W2.) role nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, role początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; nauczycielską pragmatykę zawodową - prawa i obowiązki nauczyciela, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów W03 (B.2.W3.) wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;	

	Efekt uczenia się dla kursu UMIEJĘTNOŚCI (UMIE, POTRAFI)	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	Student umie i potrafi: U01 (B.2.U1.) wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów; U02 (B.2.U2.) zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego U03 (B.2.U3.) formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; U04 (B.2.U4.) nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym; U05 (B.2.U5.) rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;	

	Efekt uczenia się dla kursu KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 (B.2.K1.) okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy; K02 (B.2.K3.) samodzielne pogłębianie wiedzy pedagogicznej; K03 (B.2.K4.) współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15			15							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca z tekstem, konwersatorium, ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, warsztaty

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x		X		X			
W02						x		X		X			
W03						x		X		X			
U01						x		X		X			
U02						x				X			
U03								X					
U04						x		X		X			
U05								X		X			
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny	Udział w dyskusji (minimum trzykrotne kompetentne zabranie głosu w dyskusji), pozytywna ocena pracy pisemnej (esej) – 50% Przygotowanie i prezentacja projektu rozwoju indywidualnego - 50%

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty w perspektywie przepisów prawa. 2. Prawa dziecka-prawa ucznia-prawa człowieka 3. Współczesne modele szkoły: Szkoła jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, ukryty program szkoły. Edukacja alternatywna. 4. Działalność profilaktyczo-wychowawcza oraz nauczanie w perspektywie oceny jakości pracy szkoły oraz wewnątrzszkolnych przepisów prawa 5. Nauczyciel w perspektywie pracy zawodowej, etyki zawodowej. 6. Awans zawodowy a rozwój zawodowy i osobisty nauczycieli w perspektywie sukcesu i zawodowego spełnienia. 7. Nauczyciel na zawodowym starcie. Projekt rozwoju zawodowego i osobistego 8. Stres, wypalenie oraz choroby zawodowe a system wsparcia i pomocy nauczycielowo. 9. Wychowanie a rozwój osobowy wychowanka 10. Wychowanie jako proces 11. Formy wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole w świetle przepisów

Wykaz literatury podstawowej

M. Dudzikowa, Mit o szkole jako miejscu wszechstronnego rozwoju ucznia. Kraków 2001.   M. Dudzikowa, M. Czerepaniak – Walczak (red.), Wychowanie. Pojęcia – Procesy - Konteksty, t. 1-5, Gdańsk 2008 – 2011 (wybrane artykuły z poszczególnych tomów).   M. Nowak-Dziemianowicz, Edukacja i wychowanie w dyskursie nauki i codzienności, Kraków, 2012.

A. Kwatara, J.M.Łukasik, S. Kowal, Odpowiedzialność-Wspólnotowość -Współpraca. Kraków Impuls 2018
M. Łobocki, W trosce o wychowanie w szkole. Kraków 2007.
J.M.Łukasik. Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu. Kraków AIK, 2016
J. Szempruch, Pedeutologia. Kraków Impuls 2013
B. Śliwerski, Z. Kwieciński (red.), Pedagogika t. 1 i 2, Warszawa PWN 2004 (wybrane artykuły z poszczególnych tomów)
B. Śliwerski, Z. Kwieciński (red), Pedagogika, Warszawa PWN 2019 (wybrane artykuły z poszczególnych tomów)
Ch_Daw_Rozwój zawodowy nauczyciela_Gdańsk 2004

Wykaz literatury uzupełniającej

Kwiatkowska H., Tożsamość nauczycieli, Gdańsk 2005.
Kwiatkowski, S.T., Uwarunkowania skuteczności zawodowej kandydatów na nauczycieli wczesnej edukacji: studium teoretyczno-empiryczne, Warszawa, 2018.
Roman Schulz, Szkoła jako organizacja, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 1993.
Mizerek H., Dyskursy współczesnej edukacji nauczycielskiej. Olsztyn 1999.
Michalak J. M., (red.) Etyka i profesjonalizm w zawodzie nauczyciela. Łódź 2010.
Brezinka W., Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych. Wydawnictwo WAM, Kraków 2005.
Kobyłecka E., Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych, Kraków 2005.
Porczyńska-Ciszewska A., O sztuce wychowania szczęśliwego dziecka, Toruń 2021
Speck O. , Być nauczycielem. Gdańsk 2005.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Nauczyciel w systemie oświaty - organizacja pracy szkoły z elementami prawa oświatowego

Nazwa	Nauczyciel w systemie oświaty - organizacja pracy szkoły z elementami prawa oświatowego
Nazwa w j. ang.	Teacher in the education system - organisation of school work with elements of educational law

Koordynator	Dr hab. Joanna M. Łukasik, prof.UP	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Joanna M. Łukasik, prof. UP Dr Katarzyna Jagielska Dr Anna Duda Mgr Natalia Twardosz
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z wykonywaniem zawodu nauczyciela. W trakcie kursu studenci zapoznają się ze specyfiką pracy nauczyciela, -wychowawcy w przestrzeni szkoły i klasy szkolnej, ze specyfiką działań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych nauczyciela- wychowawcy, ze specyfiką dokumentacji szkoły i nauczyciela- wychowawcy, aspektami prawnymi i etycznymi pracy i zawodu nauczyciela.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)

	Student zna i rozumie: W01 (B.2.W1.) podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienia prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty W02 (B.2.W.3) pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne W03 (B.2.W4) zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami W03 (B.2.W7.) doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	Student umie, potrafi: U01 (B.2.U3.) formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela U02 (B.2.U5.) rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów U03 (B.2.U7.) określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 (B.2.K1.) okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy K02 (B.2.K2.) profesjonalne rozwiązywanie	

Kryteria oceny	Udział w dyskusji oraz grach dydaktycznych podczas zajęć – 20%

	Opracowanie planu pracy wychowawczej, konspektu godziny wychowawczej oraz projektu działań nad rozwojem ucznia – 50% Esej na zadany temat – 30%

Uwagi	Brak

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Praca opiekuńczo- wychowawcza i profilaktyczna nauczyciela: program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, zadania wychowawcy klasowego w świetle przepisów prawa oraz prawa wewnątrzszkolnego
2. Metodyka pracy wychowawczej nauczyciela. Strategie rozmów z uczniem.
3. Diagnozowanie potrzeb ucznia w perspektywie indywidualizacji procesu wychowania oraz potrzeb zespołu klasowego w odniesieniu do animacji życia klasy
4. Specyfika funkcjonowania klasy szkolnej: organizacja pracy klasy (zasady pracy), style kierowania klasą
5. Animacja życia klasowego (integracja, samorządność, kreowanie życia klasy), prawa ucznia
6. Doradztwo edukacyjne i zawodowe w perspektywie projektu ścieżki rozwoju ucznia
7. Konflikt – mediacje, negocjacje, komunikowanie potrzeb – strategie rozmowy
8. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w klasie szkolnej
9. Uczeń ze środowisk zaniedbanych społecznie i kulturowo oraz z doświadczeniem

Wykaz literatury podstawowej

Elliot T., Place M., Dzieci i młodzież w kłopotcie, Warszawa 2000.
Janowski A., Poznawanie ucznia, Warszawa WSiP, 2002
Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa Żak, 2007
Łukasik J.M., Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu. Kraków 2016.
Łukasik J.M., Jagielska K., Solecki R., Nauczyciel-Wychowawca-Pedagog. Szkolne wyzwania, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2013
Rockwell S., A co mi zrobisz? Od chaosu do współpracy w klasie, Warszawa 2008.
Madalińska-Michalak, J., Pedeutologia. Prawno-etyczne podstawy zawodu nauczyciela, Warszawa 2021. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327)
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 619)
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287)

Wykaz literatury uzupełniającej

Kwaterna A., Łukasik J.M., Kowal S., Odpowiedzialność. Wspólnotowość. Współpraca. Kraków, Impuls 2018.

Łukasik J.M., Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu. Kraków 2016. Szempruch, J., Pedeutologia, Kraków, 2013.

McWrither JJ, McWrither BT, McWrither, McWrither E.H., Zagrożona młodzież, Wyd. PARPA, Warszawa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Diagnoza edukacyjna

Nazwa	Diagnoza edukacyjna
Nazwa w j. ang.	<i>Educational Diagnosis</i>

Koordynator	dr Ewa Zawisza-Wilk	Zespół dydaktyczny
		Zespół
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przedstawienie procesu diagnozy edukacyjnej. Poznanie i umiejętności stosowania metod i technik indywidualnego poznawania ucznia oraz diagnozowania problemów grupowych w klasie szkolnej. Dogłębne poznanie technik: wywiadu, obserwacji, ankiety, dyferencjału semantycznego, badania socjometrycznego, analizy dokumentów. Poznanie wybranych narzędzi badania dojrzałości szkolnej oraz testów badania umiejętności szkolnych i ich znaczenia w procesie edukacyjnym.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: W01. Ma wiedzę na temat metod i technik poznawania ucznia oraz jego środowiska; szczególnie zna techniki wywiadu, obserwacji, ankiety, dyferencjału semantycznego, testów socjometrycznych W02. Ma wiedzę na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących W03. Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, zna techniki określania potencjału ucznia	B.2.W6. Absolwent zna zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice B.2.W7. Absolwent zna metody i techniki określania potencjału ucznia B.2.W.2. Absolwent zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową,

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: U01. Dokonuje obserwacji i analizy sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, wykorzystuje wiedzę psychologiczno-pedagogiczną i proponuje rozwiązanie stwierdzonych problemów. U02. Potrafi zdiagnozować potrzeby, możliwości, zdolności i trudności ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; potrafi zastosować techniki poznawania ucznia w praktyce. U03. Potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	B.2.U6. Absolwent potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; B.2.U7. Absolwent potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01. Ma poczucie odpowiedzialności za integralny rozwój uczniów i podejmowane działania pedagogiczne K02. Charakteryzuje go postawa otwartości i refleksyjności. Jest wrażliwy, etyczny i empatyczny. W swoich działaniach kieruje się szacunkiem dla drugiego człowieka. K03. Skutecznie się komunikuje i buduje relacje wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu kształcenia, włączając ich w działania sprzyjające efektywności nauczania, dialogowo rozwiązując konflikty i tworząc dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	B.2.K1. Absolwent jest gotów do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; B.2.K4. Absolwent jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin				15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Dyskusja, analiza przypadków, warsztaty z wykorzystaniem metod aktywizujących, obserwacja ucznia na podstawie filmu- dokonywanie opisu, wywiad z uczniem

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	X					X		X					
W02	X					X		X					

W03	X					X		X					

U01						X		X					
U02						X		X					
U03						X		X					
K01								X					X
K02								X					X
K03													X

Kryteria oceny

Zaliczenie – 2 projekty indywidualne (70%), aktywność warsztatowa i dyskusja (30%)

Uwagi

Treści merytoryczne (zgodne ze Standardem Kształcenia Nauczycieli z dn.25.07.2019r.):

1. Pojęcie i znaczenie funkcjonalnej diagnozy edukacyjnej. Typologie i składniki systemu edukacyjnego (wejścia, działania, wyjścia, kontekst).
2. Warunki wpływające na przebieg oraz skuteczność uczenia się i funkcjonowania ucznia; środowisko społeczno-wychowawcze; metody i techniki wspomagające uczenie się.
3. Zasady i metody dokonywania diagnozy nauczycielskiej i określania potencjału ucznia; techniki diagnostyczne w pedagogice: obserwacja, analiza dokumentów, metody kwestionariuszowe: wywiad, ankieta, dyferencjał semantyczny; socjometria; pomiar dydaktyczny; analiza dokumentów.
4. Specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się: zapobieganie, wczesne wykrywanie, działania wspierające.
5. Trafność oceniania szkolnego jako proces wspierania edukacyjnego rozwoju ucznia i cel diagnozy edukacyjnej.

Wykaz literatury podstawowej:

- Brzezińska A.I. *Socjometria* [w:] Brzeziński J.M. (red.) (2020) *Metodologia badań społecznych*, Wyd. Zys i Spółka
- Brzezińska A.I., Brzeziński J.M., *Skale szacunkowe w badaniach diagnostycznych* [w:] Brzeziński J.M. (red.) (2011) *Metodologia badań społecznych*, Wyd. Zys i Spółka
- Mądry – Kupiec M., Zawisza E., Śliwa E., (2018), *Objaw-znak-kod. Rozważania w kontekście prawidłowego i zaburzonego rozwoju dziecka*, Wyd. UP Kraków.
- Knapik T., (2018), *Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, ORE, Warszawa; adres: [ost_knopik_diagnoza-funkcjonalna-2-z-okl..pdf](#)
- Niemierko B.(2012), *Kształcenie szkolne : podręcznik skutecznej dydaktyki*, Łośgraf - Oficyna Wydawnicza, Warszawa
- Niemierko B.(2016), *Diagnostyka edukacyjna*; ebook. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Niemierko B.(red.),(2019), *Znaczenie diagnozy edukacyjnej dla procesu kształcenia*, Warszawa
- Miński R., *Wywiad pogłębiony jako technika badawcza. Możliwości wykorzystania IDI w badaniach ewaluacyjnych*, Przegląd Socjologii Jakościowej, Tom XIII, Numer 3, dostęp: XI 2020 r. adres: http://www.qualitativesociologyreview.org/PL/Volume39/PSJ_13_3_Minski.pdf
- Wysocka E. (2013), *Diagnostyka pedagogiczna: nowe obszary i rozwiązania*. Wydawnictwo „Impuls”, Kraków.
- Zaczyński W. (2000), *Praca badawcza nauczyciela*, WSiP, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Grzywniak C. (2012), *Stymulacja rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków.
- Janiszewska B. (2012), *Diagnoza dojrzałości szkolnej*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
- Koszwa U. (2019), *Wczesna diagnoza dziecięcych trudności w liczeniu*. Wydawnictwo „Impuls”, Kraków.
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z późn. zmianami*, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001280/O/D20201280.pdf>
- Sterna D. (2016), *Uczę się uczyć*. Ocenianie kształtujące w praktyce. CEO, Warszawa.
- Wąsik I., Klimkowska L. (2017), *Diagnoza przedszkolna gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole*, Grupa Wydawnicza Harmonia.
- Skalik K. (2018), *Specjalne potrzeby edukacyjne a matematyka*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta).

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	4
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Uczeń ze specjalnymi potrzebami w systemie oświaty w zakresie matematyki

Nazwa	Uczeń ze specjalnymi potrzebami w systemie oświaty w zakresie matematyki
Nazwa w j. ang.	<i>A student with special needs in the mathematics education system</i>

Koordynator	dr Bożena Rożek	Zespół dydaktyczny
		dr Bożena Rożek
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przygotowanie studenta do organizacji zabiegów dydaktycznych wspomagających proces nauczania-uczenia się matematyki uczniów ze specjalnymi potrzebami w tym z trudnościami w uczeniu się matematyki oraz indywidualizacja procesu nauczania matematyki – praca z uczniem zdolnym

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z dotychczasowych kursów realizowanych na studiach I stopnia
Umiejętności	Umiejętność korzystania z literatury fachowej.
Kursy	Ogólna wiedza z dotychczasowych kursów realizowanych na studiach I stopnia.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01. Zna zagadnienia specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się matematyki oraz tych, wynikających z charakteru matematyki jako dziedziny naukowej.	B.2.W4
	W02. Posiada elementy wiedzy na temat trudności i ich diagnozy w uczeniu się matematyki, w tym związane z dyskalkulią.	B.2.W5

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	U01. Potrafi zaprojektować postępowanie dydaktyczne służące diagnozie trudności w uczeniu się matematyki. U02. Potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; potrafi rozpoznać u ucznia symptomy wskazujące na dyskalkulię i wykorzystać środki poglądowe w przezwyciężeniu trudności w uczeniu się matematyki	B.2.U5 B.2.U6

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01 Okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy; przystosowanie metod pracy do potrzeb i różnych możliwości przyswajania wiedzy przez uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych K02 Profesjonalne rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; informowanie uczniów i rodziców o różnych formach rozwijania aktywności matematycznych K03 Samodzielne pogłębianie wiedzy pedagogicznej; rozwijanie ciekawości i kreatywności poznawczej K04 Współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K1 B.2.K2 B.2.K3 B.2.K4

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin				15							

Opis metod prowadzenia zajęć

Aktywizujące metody nauczania, w tym dyskusja, praca w grupach, analiza zadań ze szkolnych podręczników oraz zbiorów zadań pod względem ich wykorzystania do pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x		x					
W02						x		x					
U01						x		x					
U02						x		x					
K01		x						x					
K02		x						x					
K03								x					
K04		x						x					

Kryteria oceny

Podstawą zaliczenia zajęć jest aktywny udział w zajęciach oraz terminowe przedstawienie projektów (tematyka podana przez prowadzącego na zajęciach).

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Specyficzne i niespecyficzne trudności w uczeniu się matematyki
2. Uczniowie z dyskalkulią – charakterystyka.
3. Niepowodzenia szkolne - przejawy i przyczyny; elementy diagnozy
4. Materiały konkretne jako pomoc w tworzeniu pojęć matematycznych oraz kształtowaniu operacji myślowych. Zastosowanie aplikacji i gier komputerowych.
5. Rozwijanie wyobraźni przestrzennej z wykorzystaniem modeli w celu pokonywania trudności przy rozwiązywaniu zadań geometrycznych.
6. Badania na temat uzdolnień matematycznych oraz rola technologii informacyjnej w rozwijaniu uzdolnień matematycznych

Wykaz literatury podstawowej

1. Gruszczyk-Kolczyńska E.: 1992, Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki. Przyczyny, diagnoza, zajęcia korekcyjno-wyrównawcze, WSiP, Warszawa.
2. M. Mikołajczyk (red.), Jak pracować z uczniem zdolnym?, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa, 2012
3. Semadeni Z., 2010, Kształtowanie pojęć w matematyce dla wszystkich, część I i II, Matematyka nr 1/2010 s. 14-20 i Matematyka nr 2/2010 s. 78-85.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Gruszczyk-Kolczyńska E.: Dzieci uzdolnione matematycznie, mity i realia, Matematyka, nr 8, s. 16-26; nr 9, s.10-18 (2011).
2. Limont W., Uczeń zdolny, jak go rozpoznać i jak z nim pracować, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot, 2010
3. Legutko M., Wieloetapowe zadania problemowe szansą rozwoju ucznia zdolnego na lekcji matematyki, NiM+TI, nr 83 s. 14-21, 2012
4. Osza U., 2008, Psychologia trudności arytmetycznych u dzieci. Doniesienia z badań, Impuls
5. Turnau S., 1990, O środkach poglądowych, Wykłady o nauczaniu matematyki, PWN, Warszawa
6. Zawadowski W., 1998, Dysleksja a dyskalkulia, Nauczyciele i Matematyka, nr 28

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	4
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Praktyka psychologiczno-pedagogiczna

Nazwa	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna
Nazwa w j. ang.	<i>The Psychological and Pedagogical Teaching Practice</i>

Koordynator	Dr Anna Kwatera	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Kwatera Dr Katarzyna Jagielska Dr Agnieszka Muchacka-Cymerman Dr Anna Mróz Dr Anna Duda Mgr Edyta Osękowska Mgr Natalia Twardosz
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela jest zapoznanie się ze specyfiką szkoły/placówki, w której praktyka jest odbywana, w tym gromadzenie doświadczeń związanych z:

- obserwowaniem spontanicznych i intencjonalnie prowadzonych działań nauczycieli i aktywności uczniów/wychowanków w szkole,
- współdziałaniem z opiekunem praktyk w zakresie planowania i prowadzenia zajęć,
- pełnieniem roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności z:
 - pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami/wychowankami,
 - zarządzaniem grupą,
 - diagnozowaniem indywidualnych potrzeb oraz specyficznych i niespecyficznych sytuacji uczniów/wychowanków oraz okoliczności ich wystąpienia wraz z

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: W01. (B.3.W1.) zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; W02. (B.3.W2.) organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego; W03. (B.3.W3.) zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: U01. (B.3.U1.) wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; U02. (B.3.U2.) wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; U03. (B.3.U3.) wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas; U04. (B.3.U4.) Wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- - wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; U05. (B.3.U5.) zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; U06. (B.3.U5.) analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: K01.(B.3.K1.) skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy oraz skutecznie współpracuje z uczniami	

Organizacji

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin								30				

Opis metod prowadzenia zajęć

- analiza przypadku
- mikronauczanie – prowadzenie lekcji
- obserwacja
- dyskusja
- analiza dokumentów

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01			x					x					
W02			x					x					
W03			x					x					
U01			x			x		x					
U02			x			x		x					
U03			x			x		x					
U04			x			x		x					
U05		x	x			x							
U06			x			x		x					x
K01		X	x					x					

Kryteria oceny	Warunki zaliczenia przedmiotu: • Obecność na praktyce i realizacja zadań wynikających z instrukcji praktyki psychologiczno-pedagogicznej w czasie i zakresie określonym standardami kształcenia nauczycieli. • Pozytywna ocena zawarta w opinii na temat praktycznych działań Studenta, sporządzona przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły/placówki. • Przedstawienie w ustalonym terminie kompletnej (zgodnej z wytycznymi i poprawnej merytorycznie) dokumentacji praktyki.
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana i środowiskiem w jakim działa w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz dokumentami szkoły (statut, plan pracy szkoły, plany profilaktyczno- wychowawcze, program realizacji doradztwa zawodowego).
2. Zapoznanie się z dokumentacją prowadzoną przez psychologa i pedagoga szkolnego, w tym między innymi z: planami działań wspierających ucznia, kartami rozpoznawania indywidualnych potrzeb ucznia, arkuszami indywidualnych programów edukacyjnych, arkuszami indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
3. Obserwowanie godzin do dyspozycji wychowawcy.
4. Obserwowanie zajęć w świetlicy szkolnej, zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach i zorganizowanych wyjść grup uczniów.
5. Obserwowanie zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z analizą ich scenariuszy, np.: rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych, np. korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych), innych zajęć o charakterze terapeutycznym (arteterapia: muzykoterapia, biblioterapia, teatroterapia), dogoterapia itp. zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

Wykaz literatury podstawowej

- Brudnik E., (2003), *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie*, Kielce
- Hattie J., (2015), *Widoczne uczenie się dla nauczycieli* ("Visible learning for teachers"), Warszawa
- Jąder M., (2013), *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*, Kraków
- Kędrecka-Feldman E., (1999), *Aktywizować? Ależ to całkiem proste: wybrane metody i techniki aktywizacji uczniów*, Warszawa
- Kwaterna A., (2014), *Praktyczne implikacje zniekształceń poznawczych i ich znaczenie w wyjaśnianiu (d)efektów skutecznego oddziaływania nauczycieli - wybrane zagadnienia*, [w:] A. Domagała-Kręcioch, B. Majerek, *Szkoła jako przestrzeń edukacyjnego (nie)porozumienia*, Kraków
- Kwaterna A., Joanna M. Łukasik, S. Kowal, (2018), *Odpowiedzialność, wspólnotowość, współpraca szkole. Nauczyciele i Rodzice*, Kraków
- Kwaterna A., N. Demeshkant, (2020), *Praktyki pedagogiczne w szkole jako kluczowy element uniwersyteckiej profesjonalizacji nauczycieli w Polsce*, [w:] „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum et Linguae Polonae”, , tom 11, Nr 315, s. 179-183. /wydanie polsko- serbskie/
- Kwaterna A., Mądry-Kupiec M., *Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel-uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej*, [w:] „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”, 2017 nr 6, s. 88-108.
- Maksymowska E., Sobolewska Z., Werwicka M., (2006), *Wychowywać ucząc*, Warszawa (+ przewodnik dla realizatora programu)
- Putkiewicz E., (2002), *Proces komunikowania się na lekcji*, Warszawa.
- Rubacha K., (2008), *Schemat studium przypadku*, [w:] „Metodologia badań nad edukacją”, Warszawa
- Van der W. K. (2002). *Umiejętność współpracy w grupach*. Kielce. cz 1 i 2

Wykaz literatury uzupełniającej

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591 oraz z 2018 r. poz. 1647)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. 2017 poz. 1743)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2018, poz. 2140)

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późn. zm. (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	23
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	2
Ogółem bilans czasu pracy		30
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

Dydaktyka ogólna

Nazwa	Dydaktyka ogólna
Nazwa w j. ang.	<i>The general didactics</i>

Koordinator	Dr Anna Kwatera	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	Zespół Instytutu Pedagogiki Specjalnej Szkolnej i Kształcenia Nauczycieli

Opis kursu (cele kształcenia)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- klasyczne i współczesne teorie dotyczące rozwoju człowieka, wychowania, nauczania uczenia się oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów oraz potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;
- rolę nauczyciela-wychowawcy w kształtowaniu postaw i zachowań uczniów;
- edukację włączającą, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
- treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;
- metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- diagnozować potrzeby, możliwości i zdolności każdego ucznia oraz projektować i realizować zindywidualizowane programy kształcenia i wychowania;
- tworzyć sytuacje motywujące do nauki, analizować ich skuteczność i modyfikować działania dydaktyczne w celu osiągnięcia pożądaných efektów uczenia się;
- podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy samokształceniowej oraz promować osiągnięcia uczniów;
- rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;
- skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań uczniów;
- wykorzystywać proces oceniania uczniów i udzielać im informacji zwrotnej do stymulowania ich pracy nad własnym rozwojem;
- pracować z dziećmi pochodzącymi ze środowisk odmiennych kulturowo i posiadającymi ograniczoną znajomość języka polskiego;
- odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
- samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych i technologii

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w swojej działalności oraz
- kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka;
- budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi uczestnikami procesu kształcenia, w tym rodzicami i opiekunami uczniów, a także do włączania ich w działania sprzyjające efektywnemu nauczaniu;

- porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej; rozwiązywania konfliktów przez dialog i tworzenia dobrej
-

atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	<i>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</i> W01 (C.W1.) usytuowanie dydaktyki jako subdyscypliny pedagogiki; przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki; relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych; W01 (C.W2.) zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego; style kierowania klasą; problem ładu i dyscypliny; procesy społeczne w klasie; integrację klasy szkolnej; tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce; sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; W03 (C.W3.) współczesne koncepcje nauczania; cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania i ich rodzaje; zasady dydaktyki; metody nauczania; treści nauczania; organizację procesu kształcenia i pracy uczniów; W04 (C.W4.) zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej i jej budowę; modele lekcji; sztukę prowadzenia lekcji; style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne; racjonalnie gospodaruje czasem lekcji, a także odpowiedzialnie i celowo organizuje pracę pozaszkolną ucznia z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku W05 (C.W5.) konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się; potrzebę wyrównywania szans edukacyjnych; znaczenie odkrywania i rozwijania predyspozycji i uzdolnień; zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; W06 (C.W6.) sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów; ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania; wewnętrzny system oceniania; rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły; edukacyjną wartość dodaną.	
Umiejętności	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	<i>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</i> U01 (B.2.U.1.) wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować do potrzeb edukacyjnych uczniów U02 (C.U1.) zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; U03 (C.U2.) zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; U04 (C.U3.) dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów; U05 (C.U4.) wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; U06 (C.U5.) zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym; U07 (C.U6.) dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;	

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	<i>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</i> K01 (C.K1.) twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych. K02 (C.K2.) ma kompetencje interpersonalne, umożliwiające budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu kształcenia, w tym rodzicami (opiekunami) ucznia, włączające ich w działania sprzyjające efektywności nauczania K03 (CK3.) poprawnie posługuje się językiem ojczystym, wykazując troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej i uczniów	K01 K02 K03

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	15	-		15		-		-		-		-	

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład problemowy
 - wykład konwersatoryjny
 - metoda warsztatowa
 - metoda działań praktycznych
 - mikronauczanie
 - dyskusja
-

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjny	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna e'e	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		X					X	X				X	
W02		X					X	X				X	
W03		X					X	X				X	
W04						X		X				X	
W05						X		X				X	
W06						X		X				X	
U01		x										x	
U02		X					X	X		X		X	
U03		X					X	X		X		X	
U04		X				X		X		X		X	
U05						X		X		X		X	
U06						X		X				X	
U07						X		X		X		X	
K01		X						X				X	
K02		X				X	X	X				X	
K03		X				X		X				X	

Kryteria oceny	Warunki zaliczenia z ćwiczeń: aktywny udział w ćwiczeniach, wykonanie wszystkich zleconych zadań indywidualnych i grupowych oraz zaliczenie kolokwium. Egzamin testowy o zróżnicowanej metodologii konstruowania pytań; w formie pisemnej; warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest posiadanie zaliczenia z wykładów i ćwiczeń. Kryteria oceniania: 91 – 100% bardzo dobry (5.0), 81 – 90% plus dobry (4.5), 71 – 80% dobry (4.0), 61 – 70% plus dostateczny (3.5), 51 – 60% dostateczny (3.0), 50% i poniżej 50% niedostateczny (2.0)
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów zgodnych z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela)

Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole. (W) **Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne.** Style kierowania klasą; ład i dyscyplina; procesy społeczne w klasie; metody integracji klasy szkolnej; tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce; sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.(ĆW)

~~**Współczesne koncepcje nauczania.** Cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania i ich rodzaje; zasady dydaktyki; metody nauczania; treści nauczania - program nauczania a podstawa programowa; organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów.(W+ĆW)~~

szczegółności możliwości psychofizycznych i tempa uczenia się; wyrównywanie szans edukacyjnych; odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień; indywidualizacja i personalizacja pracy z uczniem (projektowanie indywidualnych ścieżek kształcenia i ich realizacja), nauczanie w klasie zróżnicowanej; przygotowania uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomia dydaktyczna nauczyciela.(W+ĆW)
Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów; ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania; wewnątrzszkolny system oceniania; rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; ocena efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działań szkoły; edukacyjna wartość dodana;(W+Ćw)
Język jako narzędzie pracy nauczyciela; praca z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego; metody porozumiewania się w celach dydaktycznych: wykładanie i

Wykaz literatury podstawowej

- Bellanca J.A., (ed.) (2015). *Deeper learning. Beyond 21st Century Skills*. Bloomington: Solution Tree Press.
- Bąbel P., Wiśniak M., (2015), *12 zasad skutecznej edukacji, czyli Jak uczyć żeby nauczyć*, Gdańsk
- Bereźnicki F., (2018), *Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli*, Kraków
- Dix P., (2014), *Jak oceniać postępy uczniów*, Warszawa
- Dylak S. (red.), (2011), *Metodyka kształcenia strategią wyprzedzającą*, Poznań
[bezpłatne wyd. cyfrowe dostępne pod adresem:
https://edustore.eu/download/Strategia_Kształcenia_Wyprzedzajacego.pdf
- Harmin M., (2015), *Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa
- Klichowski M.,(2012) , *Między linearnością a klikaniem. O społecznych konstrukcjach podejść do uczenia się*, Kraków
- Kordziński J., (2022), *Nowoczesne nauczanie*, Warszawa
- Kowalewski M., (2021), *Ocenianie wspierające w budowaniu jakości praktyki edukacyjnej szkoły*, Wydaw. UŁ, Łódź
- Kruszewski K., (2017), *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa
- Kwaterna A., (2010), *Kręta droga do metodycznej efektywności nauczyciela* [w:] Kwaterna A., Cieśla P. (red.), *Rola i zadania dydaktyk przedmiotowych w kształceniu nauczycieli*, Kraków
- Kwaterna A., (2014), *Zakresy kompetencji nauczyciela do pracy z uczniem wybitnie zdolnym* [w:] H. Stępniewska-Gębik, J. Rybska-Kłapa (red.). „Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych”, Kraków
- Kwaterna A., (2014), *Praktyczne implikacje zniekształceń poznawczych i ich znaczenie w wyjaśnianiu (d)efektów skutecznego oddziaływania nauczycieli - wybrane zagadnienia*[w:] A. Domagała-Kręcioch, B. Majerek, *Szkoła jako przestrzeń edukacyjnego (nie)porozumienia*, Kraków: Impuls,
- Kwaterna K. Kocoń-Rychter, K. Okulicz-Kozaryn, Z. Sołtys, M. Zasuńska, (2021), *Good Behavior Game - Gra w Dobre Zachowania. Alternatywa dla tradycyjnych metod zarządzania klasą - doniesienie z badań ewaluacyjnych w Polsce* [w:] L. Zabłocka-Żytko, J.Cz. Czabała (red.) „Promocja Zdrowia psychicznego - od teorii do praktyki”.
- Lamri J., (2021), *Kompetencje XXI wieku. Kreatywność, komunikacja, krytyczne myślenie, kooperacja*, Wolters Kluwer, Warszawa
- Moss M., Brookhart S.M., (2017), *Cele uczenia się. Jak pomóc uczniom zrozumieć każdą lekcję*, <https://aktywnaedukacja.ceo.org.pl/content/cele-uczenia-sie-moss-brookhart>
- Nelsen J., (2020), *Pozytywna dyscyplina*, Warszawa
- OECD (2018), *Teaching for the Future: Effective Classroom Practices To Transform Education*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264293243-en>.
- Pellegrino, J. W., & Hilton, M. L. (Eds.). (2012). *Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century*. Washington, DC: National Academies Press.
- Petlak E.,(2017), *Innowacje w nauczaniu szkolnym*, Kraków
- Paszowska A., (2019), *Trudne sytuacje w klasie szkolnej. Identyfikacja, propozycje rozwiązań*, Warszawa
- Skibska J., Borzęcka A., Twaróg A., (2021), *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne*, Kraków

Wykaz literatury uzupełniającej

- Brophy J.E., (2008), *Motivating Students to Learn*, New Jersey [Wydanie polskie: Motywowanie uczniów do nauki, PWN, 2012]
- Budzik M., (2019), *Ocenianie kształtujące. Praktyczne wskazówki dla nauczycieli*, Wydaw. Raabe, Warszawa
- Burden P. R., Byrd D.M., (2019), *Methods for Effective Teaching: Meeting the Needs of All Students*, Eight Edition, London
- Bruner J., (2010), *Kultura edukacji*, Kraków
- Cohen L., Manion L., Morrison K., (2003), *Wprowadzenie do nauczania*, Poznań
- Dzierzgowska I., (2007), *Jak uczyć metodami aktywnymi*, Warszawa
- Gołębniak B. D., (2002), *Uczenie metodą projektów*, Warszawa
- Kwaterna A., Cieśla P. (red.), (2010), *Rola i zadania dydaktyk przedmiotowych w kształceniu nauczycieli*, Kraków
- Kwaterna A., (2014), *Zakresy kompetencji nauczyciela do pracy z uczniem wybitnie zdolnym* [w:] H. Stępniewska-Gębik, J. Rybska-Kłapa (red.). „Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych”, Kraków
- Kwaterna A., (2015), *Nauczyciel-Kreator: twórcze potencjały tkwiące w zawodowej roli nauczyciela a kształtowanie kreatywności uczniów*. [w:] A. Kwaterna, S. Kowal, E. Zawisza, (red.), „Nauczyciel - między etosem a presją rzeczywistości. Wielowymiarowość kompetencji współczesnego nauczyciela”, Tom I, Będzin
- Kwaterna A., Mądry-Kupiec M. (2017), *Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel-uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej*, [w:] „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”, 2017 nr 6, s. 88-108.
- Kwaterna A., Kocoń-Rychter K., Ferdyn E., Okulicz-Kozaryn K., (2019), *Good Behavior Game - alternatywa dla tradycyjnych metod zarządzania klasą*, [w:] „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika”, 2019/20, s. 165-177.
- Limont W., *Uczeń zdolny*, (2012), Sopot
- Łukasik J.M. (2009). *Spoko lekcja, czyli 65 sposobów na oryginalne zajęcia*. Kielce.
- Łukasik J.M. (2011). *Spoko lekcja 2 czyli jeszcze więcej sposobów na oryginalne zajęcia*. Kielce
- Marzano R., (2012), *Sztuka i teoria skutecznego nauczania*, Warszawa
- Niemierko B., (2012), *Kształcenie szkolne*, Warszawa
- Pople J., (1997), *Uczeń trudny – jak go skłonić do nauki*, Warszawa Ripp
- P., (2017), *Uczyć (się) z pasją*, Słupsk
- Sterna D., (2016), *Uczę się uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce*, Warszawa
- Winkler M., Commichau A., (2008), *Sztuka prowadzenia wykładów i lekcji*, Kraków

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	4
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Emisja głosu

Nazwa	Emisja głosu
Nazwa w j. ang.	Voice emission

Kod		Punktacja ECTS*	1

Koordinator	mgr Katarzyna Lange	Zespół dydaktyczny

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest:

- zdobycie wiedzy na temat procesu mówienia, zasad poprawnej emisji głosu oraz estetycznej i skutecznej komunikacji werbalnej
- rozwinięcie możliwości głosowych
- zapoznanie się z podstawowymi technikami rozwijającymi kompetencję komunikacyjną

Kurs prowadzony jest w jęz. polskim.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W_01 Posiada elementarną wiedzę o miejscu kultury żywego słowa w systemie nauk humanistycznych oraz jej powiązaniach z innymi naukami, m.in. fizjologią, psychologią	. CW7
	W_02 Ma podstawową wiedzę z zakresu prawidłowej emisji głosu oraz kultury żywego słowa	
	W_03 Ma uporządkowaną wiedzę na temat metod pracy nad skuteczną komunikacją werbalną	
	W_04 Ma świadomość znaczenia komunikacji werbalnej w procesie komunikacji międzyludzkiej	

	W_06 Zna i rozumie podstawowe metody pracy nad głosem i wypowiedzią ustną	
	W_07 Orientuje się w zakresie aktualnie obowiązujących norm ortofonicznych	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U_01 Potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować i analizować informacje przydatne w pogłębianiu wiedzy na temat emisji głosu i kultury żywego słowa	CU7 CU8
	U_02 Umie samodzielnie rozwijać umiejętność świadomego posługiwania się głosem i skutecznego komunikowania werbalnego	
	U_03 Potrafi analizować różne wypowiedzi ustne i określić ich skuteczność komunikacyjną	
	U_04 Potrafi przygotować wypowiedź ustną z zachowaniem zasad poprawnej emisji głosu i obowiązującej normy ortofonicznej	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K_01 Rozumie potrzebę stałego doskonalenia komunikacji werbalnej	CK2
	K_02 Rozumie potrzebę utrwalania właściwych nawyków głosowych	
	K_03 Potrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role społeczne	
	K_04 Ma świadomość poziomu zdobytej wiedzy i umiejętności, pogłębia je i wykorzystuje w praktyce	
	K_05 Ma świadomość roli języka w kształtowaniu tożsamości narodowej, dba o poprawność i estetykę wypowiedzi	

	K_06 Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów
	K_07 Respektuje normy etyczne i prawne związane z działalnością naukową

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				15								

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład wprowadzający w zagadnienia dotyczące kultury żywego słowa i emisji głosu
- ćwiczenia praktyczne
- pokaz
- dyskusja
- praca z tekstem

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – le ar ni ng	Gr y dy da kt ycz ne	Ć wi cz en ia w sz ko le	Z aj ę c ia te re no we	Pr ac a la bo ra to ryj na	Pr oj ek t in dy wi du al ny	Pr oj ek t gr up o wy	U dz iał w dy sk us ji	R e f e r a t	Pra ca pis em na (es ej)	E gz a mi n us tn y	E gz a mi n pi se m ny	W yk on an ie ć wi cz eń
CW7								+					+
CU7								+					+
CK2								+					+

Kryteria oceny	Zaliczenie przedmiotu na podstawie wykonanych zadań i aktywności na zajęciach.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Podstawowe wiadomości o procesie mówienia i higienie głosu.
2. Techniki rozładowywania zbędnych napięć w ciele.
3. Ćwiczenia praktyki oralnej.
4. Poprawna emisja głosu:
 - odpowiednia postawa
 - oddech pełny
 - bezpieczna fonacja
 - rezonans
5. Samogłoski ustne w izolacji i ciągu mownym. Zasady wymowy samogłosek nosowych.
6. Spółgłoski- rozziemy, trudne grupy spółgłoskowe, upodobnienia, uproszczenia
7. Psychofizyczne uwarunkowania emisji głosu.

Wykaz literatury podstawowej

1. Bednarek J.D. „Ćwiczenia wyrazistości mowy”, Wrocław 2005.
2. Tarasiewicz B. „Mówię i śpiewam świadomie”, Kraków 2003.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ciecierska-Zajdel B. „Trening głosu”, Warszawa 2012.
2. Linklater K. „Uwolnij swój głos”, Kraków 2012.
3. Lowen A. „Duchowość ciała”, Warszawa 2018.
4. Toczyńska B. „Głośno i wyraźnie”, Gdańsk 2007.
5. Toczyńska B. „Elementarne ćwiczenia dykcji”, Gdańsk 2000.
6. Walczak- Deleżyńska M. „Aby język giętki...”, Wrocław 2004.
7. Wielki słownik poprawnej polszczyzny pod red. A.Markowskiego, Warszawa 2007.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Wykład	
Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	4

	Przygotowanie do egzaminu	
	Ogółem bilans czasu pracy	25
	Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	1

Pierwsza pomoc przedmedyczna

Nazwa	Pierwsza pomoc przedmedyczna
Nazwa w j. ang.	Premedical First Aid

Koordinator	Dr n. med. Ireneusz Kowalewski	Zespół dydaktyczny
		Mgr Dorota Liszka
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi udzielania pierwszej pomocy (BLS – Basic Life Support).
Wykształcenie umiejętności udzielania pomocy w zagrożeniach życia i zdrowia.
Doskonalenie umiejętności diagnostyki, planowania i organizowania akcji ratowniczych oraz promowania zdrowia w rodzinie, szkole i społecznościach lokalnych.

Warunki wstępne

Wiedza	- znajomość podstaw fizjologii- podstawowa wiedza o środowisku biologicznym organizmu
Umiejętności	- współpraca w grupie,- gotowość doskonalenia własnego zdrowia,- otwartość na potrzeby innych, empatia,
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W 01 – ma wiedzę dotyczącą zasad udzielania pierwszej pomocy W 02 – ma wiedzę dotyczącą aspektów prawnych w ratownictwie W 03 – posiada wiedzę dotyczącą łańcucha pomocy i powiadamiania o zagrożeniu W 04 – zna pojęcie wstrząsu i potrafi wyjaśnić patogenezę wstrząsu hipowolemicznego, kardiogenego, anafilaktycznego, septycznego, toksycznego i neurogenego W 05 – ma elementarną wiedzę dotyczącą traumatologii W 06 – potrafi scharakteryzować sposoby udzielania pomocy w następstwie ostrych zaburzeń i chorób psychicznych W 07 - ma elementarną wiedzę dotyczącą postępowania w zaburzeniach oddychania W 08 – zna charakterystyczne cechy świadczące o ostrej niewydolności krążenia W 09 – posiada wiedzę dotyczącą wskazań i przebiegu akcji reanimacyjnej niemowlęcia, dziecka i osoby dorosłej	B.2.W8

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U 01 – potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu medycyny dotyczące zagadnień pierwszej pomocy U 02 – umie zaobserwować czynniki negatywnie działające na organizm człowieka i przewidzieć ich skutki U 03 –potrafi zadziałać według algorytmu łańcucha pierwszej pomocy U 04 –potrafi wykonać resuscytację U 05 – potrafi w praktyczny sposób udzielić pierwszej pomocy w przypadkach pourazowych: rany, stłuczenia, zwichnięcia, złamania, w zatruciach, w ostrych stanach neurologicznych, w ostrych zaburzeniach krążenia i oddychania, w ostrych stanach chirurgicznych, w ostrych stanach pediatrycznych, w ostrych stanach psychiatrycznych	B.2.U8

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K 01 – docenia znaczenie umiejętności udzielania pomocy medycznej dla środowiska społecznego K 02 – ma świadomość swojej wiedzy z zakresu ratownictwa medycznego i widzi potrzebę rozwoju teoretycznego i praktycznego dla zdrowia innych ludzi K 03 – utożsamia się z celami i zadaniami ratownictwa medycznego jako podstawowego elementu wychowania prozdrowotnego K 04 – jest świadomy moralnego i etycznego wymiaru w czasie wykonywania diagnostyki i działań ratowniczych K 05 – posiada gotowość rozwoju zgodnie z zasadami promocji zdrowia K 06 – wykazuje gotowość do działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i zachowań prozdrowotnych w placówkach edukacyjnych i wychowawczych	

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin						10							
10													

Opis metod prowadzenia zajęć

Omawianie zagadnień teoretycznych, prezentacja multimedialna, omawianie przypadków, rozwiązywanie kazuś, dyskusja dydaktyczna, symulacja, metoda problemowa, gry dydaktyczne, inscenizacje, film, trening z wykorzystaniem pozorującego sprzętu medycznego.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Inne
W 1		X					x				
W 2		X					x			x	
W 3		X					x				
W 4		X					X			X	
W 5		X					X			X	
W 6		X					X			X	
W 7		X					X			X	
W 8		X					X			X	
W 9		X								X	
U 1		X									X
U 2		X									X
U 3		X									X
U 4		X									X
U 5		X									X
K 1		X					X				
K 2		X					X				
K 3		X					X				
K 4		X					X				
K 5		X					X				
K 6		X					X				

Kryteria oceny	Zaliczenie na zasadach kontroli znajomości wiadomości teoretycznych i praktycznych z zakresu ratownictwa medycznego, aktywna postawa na zajęciach ćwiczeniowych, udział w dyskusji

Uwagi	Specjalność: przedmiot ogólnouczelniany/ Studia jednolite magisterskie stacjonarne/ kierunek Psychologia

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wstrząs jako stan zagrożenia życia. 2. Podstawy patogenezy i symptomatologii najczęstszych zaburzeń i chorób. 3. Łańcuch ratunkowy. 4. Prawne podstawy udzielania pomocy. 5. Zasady udzielania pomocy przy zranieniach. 6. Sposoby opatrywania ran. 7. Postępowanie w obrażeniach klatki piersiowej i jej narządów. 8. Zasady udzielania pomocy w urazach brzucha.

9. Postępowanie w utracie przytomności.
10. Ratowanie w ostrym zatrzymaniu krążenia.
11. Ratowanie w zagrażających życiu zaburzeniach oddychania.
12. Umiejętność reanimacji sercowo – płucnej.
13. Zasady udzielania pomocy w złamaniach.
14. Kolejność czynności ratunkowych w nieszczęśliwych wypadkach.

Wykaz literatury podstawowej

- Andres J., *Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne*, Kraków 2006
- Jakubaszko J., *Medycyna Ratunkowa*, Wrocław 2003
- Bass D., Baker R., *Pierwsza pomoc i opieka domowa*, Warszawa 2005
- Jakubaszko J., *ABC postępowania w urazach*, Wrocław 2003
- Wardrope J., Smith J.A.R., *Leczenie ran i oparzeń*, Warszawa 1995
- A Dorling Kindersley Book, *Pierwsza pomoc*, Warszawa 2004

Wykaz literatury uzupełniającej

- Sylwanowicz W., *Anatomia człowieka*, PZWL, Warszawa 1997
- Krechowicki A., Czerwiński F., *Zarys anatomii człowieka*, Warszawa 1987
- Woźniak W., *Anatomia człowieka*, Wrocław 2001
- Maśliński S., Dyżewski J. (red.), *Patofizjologia*, Warszawa 2007
- Thor P., *Podstawy patofizjologii człowieka*, Kraków 2001
- Guzek J.W., *Patofizjologia człowieka w zarysie*, Warszawa 2005
- Kruś S., *Patologia*, Warszawa 2006
- Stevens A., Lowe J., (red.) Korobowicz E., *Patologia*, Lublin 2004

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	12
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

